

Dilcilik tarihinde yeni bir devir başlıyor

Kurultay Açılırken

Bugün açılacak olan üçüncü Dil Kurultayı bilgi tarihinde ve beşer zekâsı tarihinde bir dönüm noktasıdır

Yazan: E. Ekrem-Talu

Bugün, saat ikide, Dolmabahçe sarayında üçüncü dil kurultayı açılıyor.

Burada, yaratıcı Atatürk'ün açtığı ağır ve çizdiği yoldan giderek, uzun yıllardanberi müesses fakat karanlıklar içerisinde kalmış, zorluklar arasında bunalmış dilcilik ilmine yepyeni, ve kuvvetli bir ışık kaynağı sağlayan Türk bilginlerinin kıymetli etüdlerini, esaslı tezlerini dinliyeceğiz.

Bunları dinliyecek olan yalnız biz değiliz: Medenî dünyanın hemen her tarafından, çağımıza koşup gelen on beş kadar yüksek ve değerli ilim adamı da, kendilerinin takdirine sunduğumuz büyük eserin mâhiyeti ile ünsiyet etmiş olacaktırlar.

İçlerinde, seksen bu kadar ömrünün üçte ikisini Sumer dilinin tetkikine hasretmiş ve bu yolda, âdeta kanun hükmünde tutulan eserleriyle şöhrat bulmuş râhip Baranton gibi, Şark dilinde otorite sayılan Profesör Deny gibi, İngilterenin en meşhur türkologlarından Mösyö Denisson Ross gibi seçkin simalar da bulunan bu değerli âlimler, şimdiden, bu kurultay hakkında: «Son yılların en önemli bir kültür hâdisesi...» demekte mütefiktirler.

Nasıl olmasınlar ki, ömürlerinin en kıymetli günlerini hakikati araştırmakla geçirmişlerdir. İlim şubelerinin en getini olan, ve âdeta iğne ile kuyu kazmağa benziyen linguistik—dilcilik ilmi, onların aradıkları hakikatin anahtarını, işte şimdi, Türk dehâsının kendilerine sunduğu «Güneş - Dil» teorii ve sisteminde bulacaktır.

(Devamı 2 inci sayfada)

İspanyollar Aman Vermeden Boğuşuyorlar

Havadan, denizden bombardımanlar devam ediyor. Dün de bir şehire gangün bombaları yağdırıldı

Bir İspanyol kasabasına giren âsileri ka dınlar beyaz çarşafarla karşıyorlar

Hendaye, 23 (A.A.) — Gijon cepheinden alınan haberlerde mebus Pena'nın kumandası altında bulunan Asturiyen maden amelesinin âsilerin son siperlerini zaptetmiş oldukları bildirilmektedir. Muharebe çok şiddetli

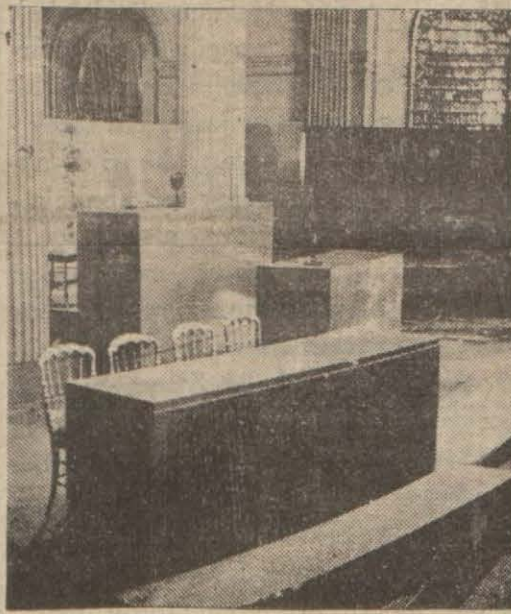

Dün gelen Bulgar, Fransız ve Yunan bilginleri

ÜÇÜNCÜ DİL KURULTAYI

Kurultay çalışmalarına bugün başlıyor

Söylevler ve seçimlerden sonra vakit kalırsa tezlerin okunmasına başlanacaktır

Kurultayda Riyaset kürsüsü

Dil Kurultayı yarın saat 14 de Dolmabahçe sarayında açılacaktır. Bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir. Kurultaya iştirak edecek olanların davetiyeleri

KURULTAY BÜYÜK ALÂKA UYANDIRDI

Dün de şehrimize üç ecnebi bilgini geldi

Fransız bilgini: «Türkiyede yapılan dil hareketlerini takdirle takip ediyorum. Kurultayda koca bir tez okuyacağım» diyor

kendilerine yollanmıştır, gazetecilerin davetiyeleri ise kapiya bırakılmıştır. Üyelere ve dinleyicilere mahsus istiklal hazırlıkları ikmal edilmiştir. Kurultaya iştirak edecek olanların davetiyeleri

Rusyada Tedhişçilerin Muhakemesi

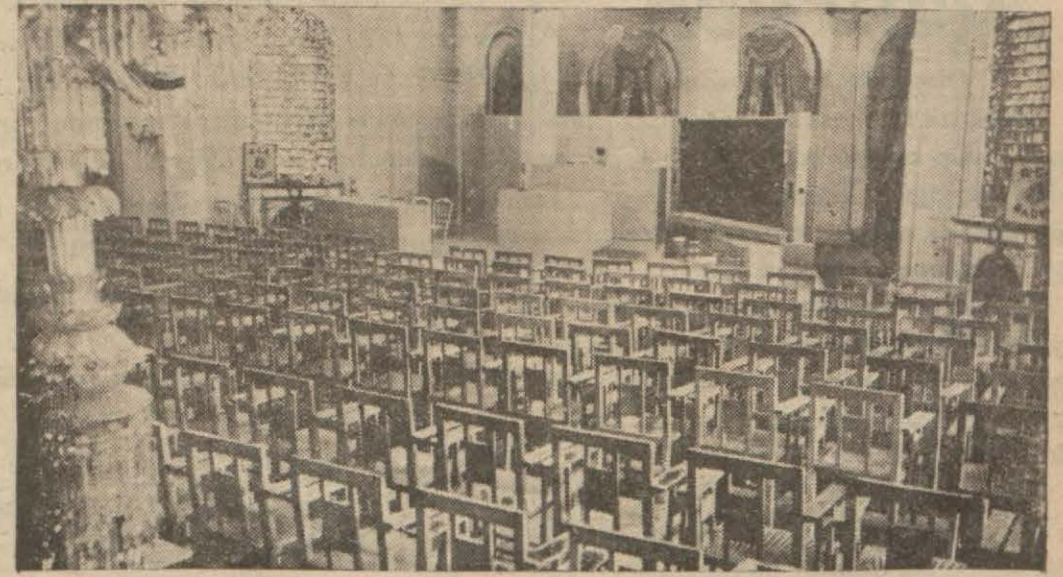
Suçlulardan biri köşkünde kendini öldürdü

Moskova, 23 (A.A.) — Sovyetler Birliği Komünist partisi merkez komitesi tarafından neşredilen bir tebliğde deniyor ki: (Devamı 2 inci sayfada)

Girit önünde Yolcu dolu Bir tayyare battı

İki yolcu boğuldu

Atina, 23 (Hususi) — Girit adası önünde feci bir tayyare kazası olmuştur. Londra - Hindistan postasını yapmakta olan İngiliz Imperial kumpanyasının bir tayyaresi İskenderiyeden Faler limanına gelmekteyken Giritin Mirabelo körfezinde denize düşerek batmıştır. İçinde bulunan yedi yolcudan ikisi ölmüş, biri ağır ve dördü de hafif surette yaralıdır. Dört kişiden ibaret olan mürettebatın dördü de hafif yaralıdır. Bütün yaralılar İmheria vapuruna nakledilmişlerdir.

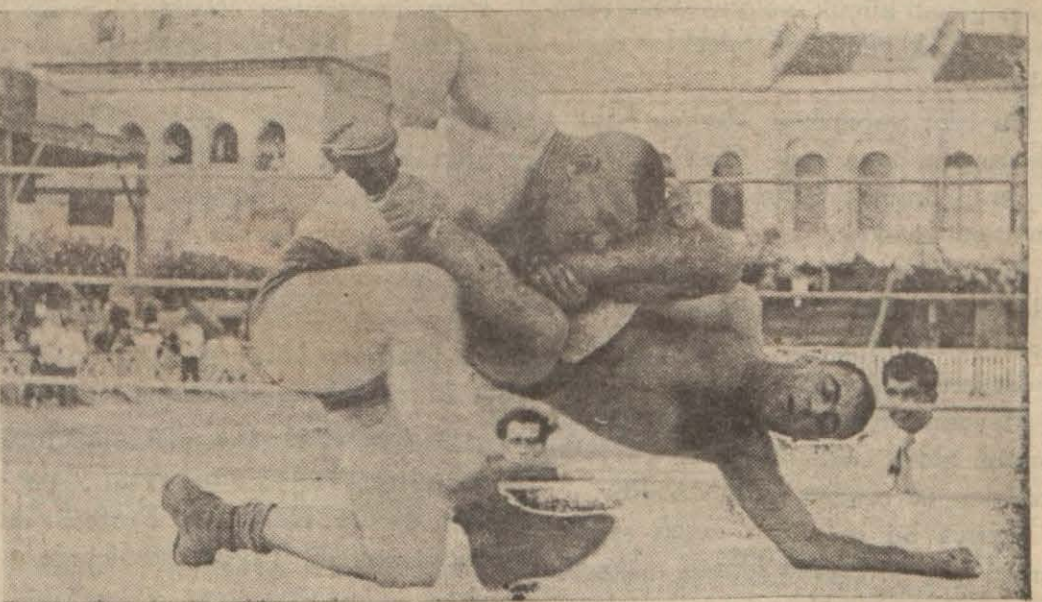

Üçüncü Dil Kurultayının toplanacağı salon

SEÇME MÜSABAKALARI BİTTİ

Dinarlı Mehmet, Kara Aliyi yendi Cim Londosla güreşecek

Dünkü maçta Kara Ali ringe kolu sarılı çıktı, neticede güreşi bıraktı. Dinarlı Mehmet de galip sayıldı

Dinarlı Mehmet - Kara Ali maçından heyecanlı bir sahne

(Yazısı 7 inci sayfada)

Adliye Sarayı Yapılırken eski hatalara düşmiyelim

İnişli, yokuşlu, eğri, büğrü bir arsada yarım milyon sarfederek bir adliye sarayı yapıyoruz

İstanbulda yeni adliye sarayının yapılmasına henüz başlanmadı. Bu dakikada ne, yapılması için tayin edilen yerin istiklal kine girilmiş, ne de plânına son kat'î şekil verilmiştir.

Henüz her şey hazırlık devresindedir. Bunun içindir ki biz bu meseleyi bir defa daha dönmeye üzerinde bir defa daha düşünmeyi yersiz bulmuyoruz. (Devamı 8 inci sayfada)

Galata rıhtımında bir park ve bir meydan yapılacak

Galata rıhtımından bir görünüş

Yazısı 2 inci sayfada

Hergün

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

**Kurultay
Açılırken**

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Atatürk'ün keskin, nâfiz nazarlarının bulup ortaya çıkardığı bu teori, adını taşıdığı «Güneş» gibi, henüz doğu halinde olduğu için belki birdenbire gözleri kamaştırıyor.

Lâkin o, ilim âleminin ufuklarında yükseldikçe ortalığı aydınlatacak, insanlığın ve medeniyetin tarihi ile beraber antropoloji, sosyoloji ve psikoloji ilimleri muhitini nura boğacaktır.

Bugün açılacak olan üçüncü dil kurultayı bilgi tarihinde ve beşer zekâsı tarihinde bir dönüm noktasıdır!

E. Ekrem - Talu

**Galata rıhtımında
Park Yapılacak**

Limanın müstakbel modern vaziyetine göre Galata rıhtımının ve cadenin bazı kısımları genişletilecektir. Liman idaresi genel direktörlüğü bunun için bir proje hazırlamıştır. Bu projeye göre Galatadaki Merkez Rıhtım Hanının önündeki sokak geniş bir meydan haline getirilecek ve hanın karşısındaki kahve ve binalar da bu sebeple istimlak edilecektir.

Meydanın ortasına tezyin maksadıyla gayet küçük ve yuvarlak şekilde bir park yapılacak, çiçekler dikilecektir.

Bu işler yapılırken Merkez Rıhtım Hanının arkasındaki Çinili Rıhtım Hanının önünde bulunan dar sokak da kapatılacaktır.

Bu suretle yolcu salonuna yeni yapılacak meydanının önünden ve hanların yan tarafındaki büyük ve düz caddenin gidilecektir.

Meydan yapıldıktan sonra yolcu salonuna giden caddedeki yük ve yolcu arabaları da oradan kaldırılacaktır.

Ayrıca bu caddenin esaslı şekilde tamiri için de Liman İdaresi alâkadarlar nezdinde teşebbüsata girişecektir.

Yolcu salonundan Karaköye kadar vapur yolcularının geçit yerlerini teşkil eden cadde daima temiz tutulacak, seyyahlara çirkin manzaralar teşkil eden şeylerden kaçınılacaktır.

Liman genel Direktörlüğü bu şekilde hazırladığı projenin tatbikatına geçmek için dün vilâyete müracaatta bulunmuştur. Alınacak cevaba göre derhal işe başlanacaktır.

**Rusyada tedhişçilerin
muhakemesi**

(Baştarafı 1 inci sayfada)

«Troçki - Zinóvief mukabil ihtilâl tedhişçileriyle rabatası olan ve merkez komitesi yedek azasından bulunan Mişel Tomsk, Bolşev'daki köşkünde 22 ağustosta intihar etmiştir.»

Moskova, 23 (A.A.) — Mahkemenin dün akşamki celsesi sonunda, maznunların idamını istiyen müddeiumumînin iddiasından sonra reis Ulrich, maznunlara hitab ederek kendilerini müdafaaya davet etmiştir.

Maznunlar avukat istememişler ve son sözlerini söylemek hakkını kullanacaklarını bildirmişlerdir.

Suçluların sözlerini söylediler
Moskova, 23 (A.A.) — Mahkemedede bugün bütün maznunlar son sözlerini söylemişler ve mücrimiyetlerini itiraf ederek gayet samimî olarak nedamet getirdiklerine itimad etmesini mahkemenin rica etmişlerdir.

Geç vakit hakimler müzakereye çekilmişlerdir.

Suikastçılar lehinde
Moskova, 23 (A.A.) — Gazeteler sosyalist enternasyonal bürosiyle beynelmîl sendikalar federasyonunun Molotof'a gönderdikleri bir telgrafı neşrediyorlar.

Resimli Makale

Âbideler, büyük hâdiseleri, büyük adamları yaşatan san'at eserleridir. Eserin, temsil ettiği hâdiseye uyan kuvvet ve büyüklükte olması şarttır. Bu şerâiti hâiz olan eser, âbide sayılmağa değer.

Bugün resmini koyduğumuz âbide de bu bakımdan şâheser sayılmağa lâyıktır.

Âbide Belçikanın Dinant kasabasında dikilmiştir.

Âbidenin temsil ettiği hâdisesudur:

Büyük harp sırasında Almanlar Dinant kasabası ahalisinden 600 kişiyi sivil muharip olmak suçü yakalamış ve kurşuna dizmişlerdi. Belçikalılar, yurddaşlarına atfö lunan suçun aslı olmadığına inanıyor. Ve bu inançlarını ifade eden bir âbide dikmek istiyorlardı.

San'atkâr hâdiseyi halkın inancını ifade eden bir şekilde yaşatmağa muvaffak olmuştur.

Çünkü Belçikalı, bir iftira karşısında kalıp:

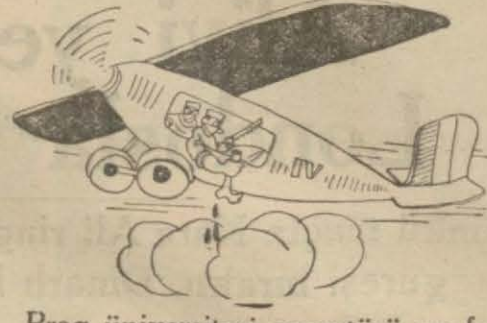
— Yalan!

Diye haykırdığı zaman elini âbidede görüldüğü tarzda kaldırır ve and içer!

San'atkâr bu millî jestten istifade ederek bu şâheseri yaratmağa muvaffak olmuş ve tam manasile bir âbide vücuda getirmiştir.

And için âbide**SÖZ ARASINDA**

Berlin-Prag yolunda
bir hastaya tayıyarede
Ameliyat yapıldı

Prag üniversitesi operatörü profesör Zentleka ilk defa olarak tayıyarede bir ameliyat yapmıştır. Profesör Berlinde sabahın saat altısında yapılacak bir ameliyat için davet edilmişti. Hemen tayıyareye girip iki saat sonra hastaya yerleşti. Profesör hastayı muayene ettikten sonra ameliyatı Prag hastanesinde yapmağa karar verdiğinden hastayı da beraberine alarak gene tayıyareye girip hareket etti. Fakat yolda hasta ağırlaştı. Hemen ameliyatın yapılmasına zaruret hâsıl oldu. Profesör de tereddüt etmedi. Tayıyarenin içinde ameliyat yaptı. Ameliyat muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Para vermeyi beceremiyen artist

Fransızlar bir kaç gün evvel meşhur bir artistlerini kaybettiler. Koval Fransız sahnesinin tanınmış yıldızlarından dı.

Bir gün lokantada bir arkadaşile yemek yerken, hesabı kendisi verdi ve paraları sayarken de şu sözleri söyledi:

— Azizim bundan on sene evvelisine kadar, ben yalnız sahnede para vermesini bilirdim ve onu da beceremezdim, sanatkârlık hayatım çok müşkül şartlar altında geçtiği için elimde toplu para gelmiyor ve bir arkadaşım da bir birahane de ikramda bulunamıyordum. Hayatta tatbik etmediğim şeyleri sahnede tatbik etmeğe kalkmak pek zordur. Onun için son zamanlara kadar muvaffak olmadığım jestlerden birisi de, sahnede garsona para vermektir.»

HERGÜN BİR FIKRA**İhtiyat**

Bay Fuat sıhhatine çok meraklı ve titizdir. Geçen tifo salgını esnasında, ahbablarından biri kendisine rastgelip, sordu

— Tifo tehlikesine karşı ne gibi tedbirler alıyorsun?

— Evvelâ, içme suyunu kaynatıyorum..

— İyi!

— Sonra filtreden geçiriyorum..

— O da güzel!

— Sonra da.. O suyu içmiyorum, bira içiyorum!

**Fransız cümhurreisinin
Gönlüne malûm olmuş**

Fransa reisicumhuru Mösyo Alber Lebrun Vizillede belediyenin kendi şerefine verdiği bir ziyafette bulunuyordu. Ziyafet şehrin meşhur bir şatosunda veriliyordu.

Yemek esnasında Lebrun «size ufak bir hikâye anlatacağım» dedi ve şu vak'ayı anlattı:

— Gençtim. Maden mühendisi olmak için imtihana hazırlanıyordum. Bir gün tetkikat için arkadaşlarla buraya geldik. Ben bu şatoyu çok beğenmiştim: «İnşallah Fransada reisi cumhur olurum da, bu şatoda bana ziyafet çekerler» demiştim. Görüyorsunuz ki şayanı hayret bir tesadüf neticesi Allah gönlüme göre verdi, ve istediğim oldu.

**Kırk kişil aletsiz bando
teşkil etmişler**

Frentianın kırk mızıkacısı şimdiye kadar emsali görülmemiş bir orkestra ile İtalyada bir turneye çıkmışlardır. Orkestradaki mızıkacıların ellerinde hiç bir âlet bulunmamaktadır. Bu kırk mızıkacı aylarca süren bir tecrübe beden sonra her biri bir âletin sesini taklit etmeği öğrenmiştir. Kemandan davula kadar bütün musiki âletlerinin çıkardığı sesler ağızla çok muvaffak bir tarzda taklit edilmektedir. Kırk kişilik aletsiz orkestra Vatikanda Papanın huzurunda da bir konser verecektir.

**Güzel erkek
Müsabakasında 80 lik
Bir ihtiyar birinci geldi**

İngilterenin kaplıca şehirlerinden Ramsgeyt'te bir kaç gün evvel yapılan bir güzellik müsabakası hatırlanmaya hayale gelmeyen bir netice vermiştir. Bu müsabakada en güzel erkek seçilmesi mukarrer bulunuyordu. Hakem heyeti birbirinden güzel kadın ve kızlardan teşekkül etmişti. Bu kadınların hepsi de ayrı ayrı girdikleri güzellik müsabakalarında birincilik kazanmış kimselerdi.

Bu kadar güzel kız ve kadınlardan mürekkep olan hakem heyeti en güzel erkek olarak kimi seçseler beğenirsiniz: Bembeyaz sakalile 80 yaşında bir İskoçyalı.

Abraham isminde olan bu adam hakem heyetinin önünden geçen bir çok genç ve dinç erkekler arasında en güzel erkek tipi olarak kabul edilmiştir. Ve gençleri sukutu hayale uğratmıştır.

Yürüyen dağlar
İsviçrede dağların yürümesi görülmemiş şeylerden değildir. Gliron kantonunda ki Kilsenstok dağı bundan iki sene evvel cenuba doğru yürümeğe başlamış ve etrafına yapılan muazzam bendler sayesinde yürümesi durdurulmuştu. Bugünlerde de Uri kantonunda başka bir dağın harekete geldiği görülmüştür.

Bitingel isminde olan bu dağdan bir kaç gün evvel 15,080 metre mikabında bir kaya parçası düşmüş ve Siltmen civarında iki büyük fabrikayı harap etmiştir. Dağın yürüdüğünü keşfeden mühendisler muayyen bir sür'atle ilerlemekte olduğunu tesbit etmişler ve hemen dağa civar olan köylerin boşaltılmasını emretmişlerdir. Geçen cuma gecesi dağdan 200,000 metre mikabı büyüklüğünde koca bir parça daha kopmuştu. Henüz dağın yürüyüşünün önüne geçilememiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Balkesirde bir kaç kişi bir araya gelerek şehrin hemen arka tarafındaki Çamlık bayırında define armağa başlamışlardır.

Define arayanlar, madenci İzzet, Yorgancı Hakkı ve Müskiratçı Osman Nuri isminde üç arkadaşdır.

Bunlardan İzzet Yunanistandan evvelce Balkesirde bulunan bir Rumdan mektup alarak Ermeni mezarlığı olan şimdiki Çamlık bayırında bu definenin mevcut olduğunu öğrenmiştir.

Yorgancı Hakkı, definenin vaktiyle buraya bazı kimseler tarafından bir tabut içerisinde cenaze getirilir gibi gizlice getirildiğine ve gömüldüğüne inanmaktadır.

İzzet Vilâyete müracaat ederek arama müsaadesi istemiş, bir hafta evvel Çamlık bayırında büyük bir kuyu kazdırmağa başlamıştır.

Fakat altı metre kadar aşağıya inilmişse de bir şey çıkmamıştır.

Fakat ümitler kırılmamış, aynı yerde ikinci bir kuyunun kazılmasına başlanmıştır.

Beş ameal bu işle uğraşmaktadır. Definciler, aranan altın ve mücevherat bu kuyuda da çıkmazsa diğer başka yerleri kazacaklarını söylemektedirler.

— İnanyoruz. Burada muhakkak define var.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!**Sözün Kıyası**

Türkiye Cumhuriyetinin
İlim cephesi

E. Talu

Bir kaç gündendir, Türk Dil Kurumunu teşkil eden âlimlerimizle bilmünasebe temastayım. Bu sayede, sevgili yurdumun ilim hâdimlerini bir arada ve iş başında gördüm.

Benim gibi, muhtelif devirler görmüş, mutlakiyetin boğucu denizinden, demokrasinin kurtarıcı sahiline çıkmış, olgun çağda bir insan için bu manzaranın çok büyük, çok ümit ve kıvanç verici bir ehemmiyeti vardır.

Zira bu ülkenin üzvünde ay yıldızlı al bayrak dalgalanmaya başlayalı danberidir, «ilim», ilk defa şimdi, Atatürk'ün parlak devrinde, lâyık olduğu şeref ve itibar mevkiine erişmiştir.

Cumhuriyetin feyizli rejimi, yurdun ufuklarında ısıtıcı güneşini dolaştır mazdan önce, Türk ilmi, Türk âlimi namile, ortada hemen hiç bir şey, hiç bir kimse yoktu.

Köşede, bucakta, kendi kendilerine bir hakikatin peşinde koşan, çalışan, çabalyan bir kaç insan, malzeme kıtlığından, rehber bulamamazlıktan, teşvik görememezlikten, mesailerinin neticesiz kaldığını görenek, husrana düşerlerdi.

«Mârifet, iltifata tâbidir.. müşterisiz meta zayıdır!» nazariyesini ortaya koyanlar onlar, o zavallı bizim eski bilginlerdi.

Ve bunlar, ancak tıp gibi, riyaziye gibi, İslâm hukuku gibi ilim şubelerinde kuvvet veriyorlar, bir mertebeye gelince de, ya ömürleri vefa etmiyor, veyahut ki maddî bir engel çıkıyor, duruyorlardı.

Türk ilim âlemine, Türk medeniyetine yakışan hızı vermek ancak Yüce Önder'imiz, Atatürk'e nasip oldu.

Milletler camiasında askerî, siyasi, sosyal bakımlardan, elde ettiğimiz yüksek mevkii şimdi, onun eşsiz de hâsi, bize ilim bakımından da kazan dırmak üzeredir.

Nerede bir istidat, kimde bir kabiliyet görse, oraya teveccüh eden keskin nazarı, ve o istidat ve kabiliyeti, kendi dehâsından bir zerre nefetmek suretile, ilim âlemine yarar bir unsur haline getirip, ona, yurdun fikren de yükselmesine yardım edecek bir ödev vermektedir.

O'nun muhitinde, O'nun nurile aydınlanarak çalışan, her gün O'ndan feyiz alan, O'nun irşadlarına, direktifleriyle ilim yolunda yürüyen o kutlu insanlar, bugün, üçüncü dil kurultayı vesilesile, ortaya müsbet bir eser koyuyorlar.

Bütün ilim dünyasının nazarı dik katini üzerimize çekecek olan bu eser Güneş - Dil teoridir.

Bugün, Kurultayda, bu teori'nin izahını dinleyecek yüzlerce insan, Türkiye Cumhuriyetinin, ilim cephesinde sağlam, yüksek ve kıymetli görmekle haklı bir kıvanç duyacaklardır.

E. Talu

Biliyor Musunuz?

1—Atınadaki Akropol harabeleri kaç ayak yükseklikte bir tepede kurulmuştur.

2 — Eski Bizans imparatorlarında en çok kullanılan imparator ismi hangisidir?

3 — Cezayir kaçinci asırda Türklerin idaresi altına geçmiştir ve bu idare hangi imparator tarafından ellerinden alınmıştır?

(Cevapları yarın)

★

(Dünkü Suallerin Cevapları)

1 — Avrupanın en küçük hükümeti Monako prensliğidir. Bu hükümet dahilinde 24 bine yakın insan yaşar.

2 — Nükteleri, lâtifeleriyle halk arasında büyük bir şöret sahibi olan İncilli Çavuşun mezarı Divanyolunda Firuzâga camindedir. Caddeden geçerken bu mezar görülebilir.

3 — Hürriyet kahramanı meşhur Mithat paşa 58 yaşında ölmüştür.

TELGRAF HABERLERİ

Hitler - Amiral Horti mülâkatı hayret uyandırdı

Viyana siyasî mahafili mülâkata ehemmiyet atfetmektedir. Mülâkatta Soyot meselesi de görüşülmüş...

Viyana, 23 (A.A.) — Siyasî mahafil, Amiral Horthy ile M. Hitlerin Berchtesgaden de görüşmüş oldukları haberini hayretle karşılamıştır. Umumî intiba, bu ziyaretin bir nezaket ziyaretinden başka bir şey olduğu merkezindedir. Zannolunmaktadır. Buna göre Sovyet meselesi bu görüşmenin başlıca mevzularından birini teşkil etmiştir.

Geçenlerde Linz tayyare meydanını ziyaret etmiş olan Mareşal Balbo'nun Avusturyada bulunmasının da Amiral Horthy'nin ziyareti ile alakadar olduğu tahmin olunmaktadır.

Amiral, M. Miklas ve M. Schushnigg ile de görüşecektir.

Amiral Horti Musolini ile de görüşecek

Peşte, 23 (A.A.) — Naib Horthy'nin Hitler ile görüştüğü resmen teyid olunmaktadır.

Henüz teyyüdü etmeyen diğer bir habere göre, yakında şimalî Korent'de yapılacak Avusturya manevraları esnasında Horthy Mussolini ile de görüşecektir.

Macarlara Göre

Peşte, 23 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Naib Horthy'nin Hitleri ziyareti bütün Macar matbuatı tarafından bir nezaket hareketi olarak tavsif olunmaktadır.

İngiltere Kralı Yunan adalarını Dolaşıyor

Atina, 23 (Husuî) - İngiltere kralı sekizinci Edvar dün Nahlin yat ile Korfudan Zakintos adasına hareket etmiştir. Kral bu adada bir kaç saat kalacaktır.

Nahlin yatı Korfudan ayrılırken sahilden top atılmak suretile selâmlanmıştır.

Nahlin yatı Korent kanalından geçerek Ege denizine girecek ve kral Akdeniz adalarından Skiros, Sakız ve Giriti ziyaret edecektir.

Sekizinci Edvarın Atınayı ziyaret etmesi de kuvvetle muhtemeldir.

İki kral neler götüştüler

Atina, 23 (Husuî) — Vradini gazetesi Korfuda Mibeli köşkünde verilen ziyafetten sonra İngiliz kralile Yunan kralı arasında yapılan uzun mülâkatın siyasî ehemmiyetinin büyük olduğunu yazmaktadırlar.

Amerikada seçim

Cumhuriyetçilerin namzedi Ruzveltin siyasetini tenkit ediyor

Vaşington, 23 (A.A.) — Cumhuriyetçilerin Reiscumhur namzedi ayandan M. Landon intihap mücadelesini açmış ve M. Ruzveltin buhranla mücadele etmek için kullanmakta olduğu usulleri ve bilhassa zırai istihsalâtın kontrolü usulünü tenkit etmiştir. Hatip, M. Ruzveltin ecebi memleketlerden bir takım usuller ithal etmekle itham etmiş ve demokrasiyi müdafaa ederek şöyle demiştir:

Hürriyetin kıymetli mirasını feda etmeksizin emniyet ve refahı elde etmek hususundaki azmimize sadık kalalım.

Çin futbol takımı Parisde berabere kaldı

Paris, 23 (A.A.) — Paris futbol stad-yomunda Red Star takımı ile Olimpiyad müsabakalarına iştirak etmiş olan Çin takımı arasında yapılan maç beraberelikle neticelenmiştir. Birinci haftayda Red Star, sıfıra karşı bir sayı yapmış bulunuyordu.

Seyirciler çoktu. Çinlilerin bilhassa meharete istinad eden güzel tekniklerini hayranlıkla temaşa etmişlerdir.

Fuat Bulcanın Rusyada tetkikleri

Moskova, 23 (A.A.) — Fuad Bulca Pervomaiskoi'daki plânörü istasyonun gezmiş ve plânörçülerin uçuş talimlerinde bulunmuştur. Bulca Moskova'daki Assoviakim kampını da ziyaret etmiştir.

Bulca 21 Ağustosta Moskovadaki Aerodinamik müessesesini ve Aeroklüp'ü ziyaret etmiştir.

Atınada işçilerin tezahüratı

Atina, 23 (A.A.) — İşçi merkezlerine mensub teşkilâtların idare meclisleri bu sabah vatanperver muazzam tezahürat tertib etmişler ve bu tezahürat esnasında meçhul asker âbidesine bir çelenk konmuştur.

Sovyet - Belçika ticareti

Moskova, 23 (A.A.) — Sovyetler Birliği ile Belçika arasında 5 Eylül 1935'te aktolunan ticaret mukavelesinin tasdiknameleri Litvinof ile Belçika'nın Moskova orta elçisi arasında teati olunmuştur.

lerin Madrid hükümetinin âsilerin işgali altında bulunan bütün limanları harp mıntakası addetmek suretinde itihaz etmiş olduğu karar üzerine ne gibi bir hattı hareket itihaz edeceklerini öğrenmek istemektedir.

İngiliz vapuru aranmadı

Londra 24 (A.A.) — Gibelzerjon vapuru İspanyollar tarafından tevkif ve muayene edilmiş olmayıp yalnızca yoluna devam etmeyip Cebeütank'a dönmesi kapandan rica edilmiştir.

Hangisi Doğru

Paris, 23 (A.A.) — Havas ajansının Madridden öğrendiğine göre, başbakan Giral Bahriye Bakanlığında çekilmiş ve bu bakanlığa Francisco'yu tayin etmiştir.

Başbakan beyanatında cephelerden gelen haberlerin mucibi memnuniyet olduğunu, Kordoba muhasarasının devam ettiğini ve bu şehre hükümet tayyare kuvvetlerinin altmış kadar bomba atıklarını söylemiştir.

Harbiye Bakanı da hükümet kuvvetlerinin bütün cephelerde terakki ve mevzilerini takviye etmekte olduklarını bildirmiştir.

Buna mukabil Nasyonalist merkezlerden gelen haberlerde Nasyonalist kuvvetlerin hükümet kuvvetlerini Kordoba'nın şimalinde ağır bir hezime uğrattıkları ve bunlardan bir kısmının sübayları ile birlikte kendi taraflarına geçtiği bildirilmektedir.

700 ölü

Rabat, 23 (A.A.) — Seville radyosunun bildirdiğine göre, âsi kuvvetler, Guadarama cephesinde şiddetli bir taarruz yapmışlar ve hükümetçiler 700 ölü ile bir çok yaralı vermişlerdir.

Diğer taraftan Caceres - Badojov ve Salamank demiryolu hattı yeniden tesis olunmuştur.

Âsi tayyareler Malaga'ya yangın bombaları atmışlar ve şehirde bulunan benzin deposu ateş almıştır.

ŞARK DÜNYASI

Orta şarkta ittifak siyaseti

Bir kaç ay önce Irak hükümeti ile Süudi Arabistan arasında bir ittifak muahedesini imzalanmış, daha sonra Yemenin de bu ittifaka iltihak edeceği bildirilmişti. O zamandanberi biraz uyuklar gibi görünen bu ittifak hareketinin yakında yeniden canlanacağı anlaşılıyor.

Süriye gazetelerine beyanatta bulunan Irak hariciye nazırı Nuri Sait Paşanın verdiği malûmata göre kendisi sonbaharda Necidin merkezi olan «Riyad» a gidecek ve Arabistan - Irak ittifak muahedesinin zeyillerini ikmal edecek, bundan başka Yemen devletinin ittifaka kabulü meselesini konuşacaktır. Nuri Sait Paşa, Yemenin de ittifaka girmesini muhakkak saymakta ve bu suretle «müselles ittifakın» bir emri vaki olacağına inanmaktadır.

Irak, Arabistan ve Yemen, birbirine komşu olan üç müstakil arap memleketi oldukları için bir ittifak silsilesi vücuda getirmeleri için de kuvvetlendirecek, ve üçünün de itibarını sağlamlayacak, icabında üçünün de ufukta görünen bir takım tehlikelere karşı birleşik hareketlerini temin edecek hayırlı bir iştir.

Bilhassa Irak ile Arabistanın Yemeni de bu ittifak çerçevesine almak istemeleri, ve sonbaharda bu işi başarmağa azmetmeleri ayrı bir ehemmiyeti haizdir.

Çünkü müstakil arap memleketleri için dikkatli tehlikeye maruz görüneni Yemendir. Bu bakımdan Yemen devletini takviye etmek, onunla komşuları arasında iktisadî bağları sağlamlamak, gümrük engellerini kaldırmak, müdafaa kuvvetlerini birleştirmek bu tehlikeyi bertaraf etmeğe hizmet eder.

Irak ile Arabistan arasında ittifak muahedesinin imzasından sonra Mısırın da Arabistan ile senelerdenberi devam eden ihtilâfları hallederek bir dostluk muahedesini imza ettiği ve bu suretle arap devletleri arasındaki tesanüdü takviyeye çalıştığı nazarı dikkate alınırsa, Yemenin bu ittifak cephesinden uzak kalmıyacağını tahmin etmek her halde yanlış olmaz.

Ö. R. Doğrul

İki defa kaçmış

Brükselde sahte ad taşıyan bir banker yakalandı

Brüksel, 23 (A.A.) — Banker Charle Pelissier sahte bir nam altında oturmakta olduğu Brükseli terke hazırlanırken tevkif edilmiştir. Hakkında sahte ad taşımak ithamile takibat yapılmaktadır.

Pelissier, hileli iflâsla itham olunmaktaydı. İlk defa tevkif edildikten sonra Kazablanka'ya kaçmağa muvaffak olmuş ve oradan getirilerek tekrar hapse konulmuş ve geçen sene teşrinievvelinde kaçmağa muvaffak olmuştu.

Urfada sıcaklar arttı

Urfa (Husuî) — Sıcaklar dehşetli bir hal aldı. İki gündür derece 42 yi buldu. 932 denberi böyle sıcak olmuştur. Urfada 27 ağustostan 31 ağustos kadar spor şenlikleri yapılmaktadır. Bu şenliklerde futbol, voleybol, atletizm, güreş ve bisiklet müsabakaları vardır. Kazananlara madalyeler verilecektir.

Halkevinde açılan musiki kursu muntazaman devam etmektedir. Her akşam sekiz on parça çalgının iştirakile, şarkı ve gazeller okunmaktadır.

Her hafta cumartesi akşamı halka konserler verilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

Sovyet Rusyadaki suikast teşebbüsü münasebetile

Bir takım tedhişçi teşkilâtının Sovyet Rusyada yapmak istediği hükümet taklidi teşebbüsü, vaktinde haber alındı ve icap eden tedbirlerle fiil haline inkılâp etmeden bastırıldı. Bu münasebetle bir çok tevkifat yapıldı. Bu kötü teşebbüsle alakadar olmak üzere adları ileri sürülenler arasında öyle kimseler var ki insanın, böyle bir teşebbüsün hakikaten yapıldığından şüphe edeceği geliyor. Çünkü İsteviya başmuharriri Radek, posta işleri komiseri ve daha bir çok ileri gelen insanlar, bu arada zikri geçen eşastan bir kaçını teşkil ediyorlar.

Bütün bu adamların ve bu teşkilâtın binnetice bağlı olduğu söylenen şahıs da, eylevin memleketinden «cüda» bulunan Sovyetlerin eski harbiye komiseri Troçkinidir. Halbuki Troçki, kendisine atfolunan suçları, büyük bir şiddetle reddetmekte, bu tertibattan hiç bir haberi olmadığını söylemektedir.

Buna mukabil, suikast teşebbüsü için isten dolay partiden atılan ve bu defa gene bu işle alakası bulunduğu söylenen Zinoviy ise, Troçkinin talimatile bu işlerin yapıldığını bildiriyor ve mahkeme huzurunda, bir bülbül belâgatile bir çok itiraflarda bulunuyor. Mamafih, bu iddialardan her hangi birini takviye edebilecek ortada yeni delil henüz göze çarpmıyor. Şu hale nazaran ve şimdilik, bu karşılıklı iddiaları mücerret birer söz olarak kabul etmekte bir beis bulunmamak gerektir. Cereyan eden muhakeme, elbet ki, elinde mevcut vesaitle dayanarak hakikati meydana çıkaracak ve böylece suçlu ile masum tebeyyün etmiş olacaktır. Fakat bu münasebetle insanın gayri ihtiyari üzerinde durduğu nokta, bu tertibatın esbabı mucibesine ait olan itiraflardır. Suçlulara göre, suikast tertibatı, sadece iktidar mevkiine gelmek için vücutda getirilmiştir. Çünkü bu mevkie gelmenin başka bir yolu bulunmadığı içindir ki, güya, suçlular, bu suretle hareket etmek lüzumunu duymuşlardır.

Bu ifadenin lâftan ibaret olduğunu söylemeye hacet yoktur. Fakat, bir an için, müfekkiremiş üzerine çekip topladığı da muhakkaktır.

Bir maksada ermek için gayrimeşru yol ve vasıta, her zaman merduttur. Fakat çaresiz kalan bazı insanlar için her vasıta meşru sayıldığına göre, onlara, her hal ve kârda ne seçken ve ne de zahiren hak verdirebilecek bütün imkânlar selbedilmelidir. Bundan ötürüdür ki yalnız esasında değil, hakikatte de haksız olan bu iddia, ancak o zaman bizi mutlak surette alâkasız bırakabilir. — Selim Ragıp

Tramvay altında

Kuruçesmede oturan sepetçi çırağı Salim Kuruçesmede tramvaydan atlamak isterken yere düşmüş, sol ayağı tramvayın altında kalmış, bacağı dizkapağından kesilmiştir.

Kartalda yangın

Dün gece saat 3'40 da Kartalda İngiliz köşkü denilen köşkten yangın çıkmış, köşk tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının nasıl çıktığı tahkik edilmektedir. İtfaiye yangın yerinden sabahleyin dönmüştür.

Yangın başlangıcı

Dün gece saat 10 da Tahtakalede, Kutucular da bir dükkânın içinde bulunan talaşlar ateş almış, fakat yangın etrafa sirayet etmeden itfaiye tarafından bastırılmıştır.

Sabah Arkadaşlarımıza göre

Bugün bütün gazeteler dil kurultayından bahsediyorlar.

CUMHURİYET'de Yunus Nadi, Türk milletine yeni ufuklar açan bu beynelmilel hadisenin 9 mantığı silsile takip ettiğini anlatarak, güneş - dil teorisinin ehemmiyetinden bahsediyor ve Büyük Öndere bundan dolayı şükranları bildiriyor.

TAN'da Ahmet Emin Yalmanda aynı mevzu üzerinde kalem yürütüyor ve 25 sene evvelki Dolmabahçe ile bugünkü Dolmabahçeyi iki uzak âlem olarak tasvir ettikten sonra tarihteki yerimizi mevzuubahsediyor ve diyor ki:

— Türk milleti Atatürkün her türlü millî uğraşmalarında derin bir hikmet bulunduğunu bilir.

KURUN'da Asım Us da kurultay hakkındaki başmakalesinde :

— « Bugün Ulu Önder Atatürkün en güzel eserlerinden birini daha görmeye bahtiyar olacağız, memnuniyetimiz Türk milleti namına başlanmış olan bir dil savasının muvaffakiyetle devam etmesidir » demektedir.

Bundan sonra Asım Us Allah ve Tanrı kelimelerinin güneş dil teorisi bakımından tahliliyi yapmakta ve öztürkçe kelimelerin hüviyetini bulmak hususunda bu teorinin yapacağı hizmetleri önmektedir.

Hapisane müdürünün tetkikleri

Çanakkale (Husuî) — Hapishaneler umum müdürlüğü Mazhar Başoğlu buraya gelmiş, hapishanelerde tetkikat yaptıktan sonra Ege mıntakasına geçmiştir

ŞEHİR HABERLERİ

Üniversite için kitap

Tercüme edilen kitaplar Eylül sonunda tab'a verilecek

İstanbul Üniversitesi tib, fen ve edebiyat fakülteleri için 100 kadar cenebi kitap tercüme ettirilmek suretiyle tab ettirilmesi tekkarür ettiğini yazmıştı. Rektörlük bu kitapları tercüme için bazı profesör ve doçentlere tevzi etmiştir. Ayrıca mütercimlerin bu kitapları verilen mühlet hitamına kadar behemehal bitirmelerini rica etmiştir.

Kitaplar eylül nihayetine kadar ikmal edilerek tab'edilmek üzere matbaaya verilecek ve talebeye tedrisat esnasında forma forma dağıtılacaktır.

Tib Fakültesi Dekanı Nureddin ile Fen Fakültesi Dekanı Ali Yar mesleki ve ilmi bazı tetkiklerde bulunmak üzere Avrupa'ya gitmişlerdir. Ağustos nihayetine kadar şehrimize dönmeleri muhtemeldir.

Liman idaresindeki islahat

Liman İdaresi Genel Direktörlüğü'nün dahili bürolarında esaslı islahat yapılmaktadır. Son bir ay zarfında servisler modern bir şekilde sokulmuş, iş sahiplerinin müşkülata tesadüf etmelerine ehemmiyet verilmiştir. Mevcut memurların sicilleri, tahsil dereceleri de tesbit edilmiş ve bir liste hazırlanmıştır. Bu suretle icabı halinde en kısa bir zaman içinde arzu edilen memur hakkında istenilen izahat bütün tafsilâtille verilebilecektir.

Müzedede para ve mücevherat salonu

İstanbul Arkeoloji müzelerinde açılması tekkarür eden para ve mücevherat salonunun tertibine müzeler idaresince devam edilmektedir.

Mezkûr salon için lâzım olan ve Avrupa'ya ısmarlanan madeni dolaplardan bir kısmı gelmiş ve yerlerine yerleştirilmiştir.

Bu salonlarda teşhir edilecek para miktarı 250.000 - 300.000 kadar tahmin edilmektedir.

Bu para koleksiyonunda muhtelif devirlerde Anadoluda yaşamış milletlerin paraları da vardır.

Yakalanan hırsızlar

Dün gece saat 21 raddelerinde Kadıköyünde Eminbey sokağında 5 numaralı Hüseyinin evine kapıyı maymuncukla açmak suretile giren sabıkalılardan Urfalı Bahaeddin bir palto, 2 altın yüzük, içi dolu bir İş Bankası kumbarası ile ayrıca 39 lira; mendil havlu vesaire çalıp kaçtığı esnada yolda kendisinden şüphe eden zabıta memurları tarafından yakalanmış ve çaldığı eşyalar derhal istirdat edilmiştir.

★ Büyükkadada Kadı buran cadde-sinde 57 numaralı evde oturan avukat Hüsameddinin ailesine ait 10 adet altın bilezik çalarak bir hafta evvel ortadan kaybolan hizmetçi Zehra yakalanmıştır.

İki Yüksek Mektep

Ankaraya gidiyor

Harbiye Mektebi binasına Maltepe Askerî Lisesi, Maltepeye de İhtiyat Sübay mektebi geçecek

Siyasal Bilgiler Okulu (Mülkiye Mektebi) ikmal imtihanlarıyla kayıt ve kabul imtihanlarını bitirdikten sonra Ankaraya nakledilecektir. Şimdiden bazı evrak ve sairenin nakline başlanmıştır. Mektebin Ankarada yapılan yeni binası tamamen ikmal edilmiş ve dahili tefferrüatına başlanmıştır. Bu iş de 10 - 15 gün zarfında ikmal edilecektir.

Harbiye mektebi de 935 - 936 ders yılı mezunlarının diploma ve and içme merasimini müteâkip Ankaraya nakledilecektir. Mektebin nakli esnasında evrak ve dosyalardan başka hiç bir şey yani demirbaş eşyalar nakledilmeyecek ve olduğu gibi yerlerinde duracaktır.

Harbiyenin Ankaraya taşınmasını müteâkip yerine Maltepe Askerî Lisesi, onun yerine de Halıcıoğlunda bulunan İhtiyat Sübay mektebi nakledilecektir.

Yolcu Salonu

Yeni salonda telefon merkezleri bulundurulacak

Galataya yapılacak olan yeni ve modern yolcu salonu için hazırlanan avan proje üzerinde tetkiklere devam olunmaktadır. Liman İdaresi yeni salona çok ehemmiyet vermekte ve intizama sokulacak olan müstakbel İstanbul limanına yakışacak şekilde modern bir yolcu salonunun nasıl olması lâzım geldiği hakkında alâkadarların fikirlerini almaktadır.

Vilâyet, Gümrükler, Emniyet Direktörlüğü ve diğer alâkadarlar bu husustaki düşüncelerini bildirmişlerdir.

Umumî fikirler yeni salonun iki katlı ve geniş olmasına toplanmaktadır. Bu takdirde salonda banka teşkilâtı ve bir çok telefon merkezleri bulundurulacaktır. Bu suretle gelen yolcular paralarını kolayca bozdurabilecek ve icap ederse bu bankalarda saklayacaklar; şehirle görüşmek isteyenler de telefon hücrelerinde fazla bekletilmeyeceklerdir.

Bundan başka salonun tam ortasına Atatürk'ün büyük bir heykeli konacaktır.

Avan proje kat'ini aldıktan sonra inşaata başlanacaktır.

Bebek Sergisi

Beynelmil Bebek sergisine halkın gösterdiği büyük alâka nazara alınarak sergi 31 ağustos akşamına kadar temdid edilmiştir.

Sergi, 31 ağustos saat 20,30 da merasimle kapanacaktır. Sergiye Fransa, Almanya, Litvanya, İspanya'dan gelen bir çok bebekler de ilâve edilmiştir.

Şubeye davet

Kartal As. Ş. den: Şubemizde kayıtlı olup 936 yoklamasına gelmiyen aşağıda isimleri yazılı yedek subayların 936 Ağustos nihayetine kadar İstanbulda bulunmaları (Bizzat) taşrada bulunanların da mektupla şubeye müracaat etmedikleri takdirde haklarında 1076 sayılı kanunun 10 uncu maddesi ahkâmı tatbik edileceği ilân olunur.

Yedek piyade Asteğmen Rahmi oğlu Hüseyin Avni 307 İstanbul (14038) Yedek Muhabere Asteğmen Muammer oğlu Fuat 321 İzmir (32282) Yedek piyade Asteğmen Süleyman oğlu Hüseyin Azmi 315 İstanbul (28105) Yedek Baytar Yarsübay M. Seyit oğlu İbrahim Saffet 311 İstanbul (532-128) Yedek piyade Yarsübay Süreyya oğlu M. Hilmi 315 Edirne (19812) Yedek 7. sınıf J.Hesap Me. Rıza oğlu Ali Rıza 305 Ak-saray (J.1952) Yedek piyade Asteğmen Cemal oğlu Mazhar 325 Bitlis (41704) Yedek 8. sınıf Hesap Me. Eşref oğlu Mustafa Nail 302 Kartal (33204)

Avcılar arasında müsabakalar

Dünkü toplantında İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya da hazır bulundu

Avcılar Birliği dün saat 10 da Çobançeşmede büyük bir ziyafet vermişlerdir. Ziyafette 400 davetli hazır bulunmuştur. Saat tam 10 da Birlik reisi Nezihe Atif, özlü, kısa bir söylev verdikten sonra avcılar bayrağı çekilmiştir. Avcılar ziyafetinden sonra müteharrrik hedef atış müsabakaları yapılmış ve neticede doktor Atif birinci gelmiş ve kendisine bir kupa verilmiştir. İkinciliği korucu Sabri kazanmıştır. Üçüncüye de bir fişeklik verilmiştir. Birlik reisi Nezihe Atif hakem heyetinde bulunduğu için müsabakaya iştirak edememiştir.

Müsabakaların sonlarına doğru İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya ile Ankara Valisi Nevzat gelmişlerdir.

İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya ile Birlik reisi Nezihe müteharrrik hedef müsabakası yapmışlar ve domuza ateş etmişlerdir. Bu iki kişilik müsabakada üç isabetle Nezihe birinciliği, iki isabetle İç İşleri Bakanı Şükrü Kaya da ikinciliği almışlardır.

Diğer müsabakalarda müteharrrik hedefe yapılan atışlarda en fazla isabet bir ile iki arasında olmuştur.

Merasim geç vakte kadar samimî bir hava içinde neş'e ile devam etmiştir.

Şehirin havadan resimleri alınıyor

İmar plânına hazırlık olmak üzere İstanbul belediyesi tarafından şehir taryare ile havadan yapılmakta olan resim alma ameliyatı devam etmektedir. İstanbul tarafının resmi tamamen alınmış ve makyas tevhid edilmiştir.

2 gündenberi de Beyoğlu tarafının resimleri alınmağa başlanmıştır. Bu resimlerin alınması ve makyaslarının tevhidini teşrinievvel ortasına kadar ikmal edilmiş olacaktır.

Şehircilik mütehassısı M. Prost' da eylül iptidasında şehrimize gelecektir.

Pencereden sokağa düşen adam

Dün gece saat 2,30 da Gedikpaşada Asma kandil sokağında 13 numaralı evin 4 üncü katında oturan Erzurumlu Karabet sarhoşluk sâikasıle odasının penceresinden aşağı bakarken düşerek vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı kanlar içinde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceli nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Sırrı Rasim). Bakırköyünde: (Iste - pan). Beyazıtta: (Ştkı). Eminönünde: (Bensason). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatya'da: (Teo - filos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (İsmail Hakkı). Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Yiçopulo). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşada: (Vasif). Merkez nahiyede: (Matkovig, Vinkopulo). Şişlide: (Pertev). Taksimde: (Kemal Rebul).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükkadada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy Muvakkithanede: (Saadet). Kadıköy Söğütluçeşmede: (Osman Hulûsi). Üsküdar Çarşıboyunda: (Ömer Kenan).

EKONOMİ

Zahire Borsasında Bir Haftalık Vaziyet

Almanya'ya 7000 ton buğday satıldı

BUĞDAY: Müvaridat geçen haftalardan daha fazladır. Son günlerde Diyarbekir ve Urfa sert buğdayları Mersin tarikle Avrupaya ihraç edilmeğe başladığından bu cins buğdaylar şehrimize gelmemektedir. Ziraat Bankasının Almanya'ya yedi bin ton kadar buğday sattığı duyulmuştur. Bazı cinsler geçen haftaya kıyasen 10-15 para kadar düşmüştür.

Fiatlar: Ekstra Polatlı 6.15, Polatlı sıra malları 6.5, Alpuköy, Eskişehir âyarı ve sekiz on çavdarlılar 5.30, Trakya kızılcaları da 5.30 paradır.

Arpalar: 4-4.12 para arasında müşteri bulmaktadır. Mısır geçen haftadan bir kuruş kadar nokсандır. Çuval iskele teslimi 5 kuruştur.

KETENTOHUMU: Satışlar hararetlenmiştir. Çekoslovakya'ya % 22 takas suretile sevkedilmek üzere 10/12 İngiliz lirasından mühim miktarda satışlar olmuştur.

Şehrimizde bir kaç gün içinde fiatlar 7.15 kuruştan 8 buçuk kuruşa kadar yükselmiştir.

KUŞYEMİ: Piyasa yükselmektedir. Rekolte tahminler hilâfına noksan zuhur ettiğinden bilhassa spekülâtorler tarafından mal toplanmaktadır. Hafta iptidasında 10.30 dan muamele yapılırken haftanın son gününde 11.20 kuruştan alıcılar bulunmuştur. Maamafih bu fiatlar beynelmil fiatlardan yüzde on, on beş kadar fazla olduğundan ihracat şimdilik durmuştur.

TİFTİK: Son yedi gün zarfında tiftik piyasası ehemmiyete değer tahavvüller arz etmiştir. Şimdiye kadar ihracatımızın en büyük kısmı Almanya'ya yapılmaktadır. Bir iki haftadanberi tetkikatta bulunan İngilizler evvelâ ufak bir parti mal almakla işe başlamışlar ve geçen hafta içinde alışlarını arttırmışlardır. Şimdiye kadar piyasada rakipsiz alıcı vaziyetinde bulunan Almanlara karşı İngiliz ihracatçılarının da faaliyete geçmesi piyasayı yükseltmiştir.

Geçen haftaki satışlar 1500 balye kadardır. Satışlar bir hafta evvelisine kıyasen daha yüksek fiatlarla yapılmıştır. Bu fark bilhassa oğlaklarda göze çarpmaktadır. Geçen hafta 109-110 kuruşa satılan oğlaklar hafta içinde 115 kuruştan muamele görmüştür. Eskişehir 103, Karahisar âyarı mallar da 107½ kuruştan satılmıştır.

Elinde pek az mal kalan müstaşsil de İstanbuldaki son satışları nazarı dikkate alarak fiatları yükseltmiştir.

YAPAĞI: Durum gevşektir. Hafta içinde cüz'î miktarda Trakya malı satılmışsa da fiatları iki üç kuruş kadar gerilemiştir. Trakya malları 62-64.50 kuruştur. Anadolu yapağuları üzerine iş olmadığından ismen 46-47 kuruştur.

FINDIK: Geçen hafta findık satışları mühim bir inkişaf göstermiştir. Findık piyasasının gösterdiği sağlamlık İspanyadaki ihtilâl ile sıkı bir surette alâkadar. Başlıca müşteriler olan Almanyadan maada evvelce lükâtinin mühim bir kısmını İspanya'dan temin eden İngilizler de findık almağa başlamışlardır. Geçen sene mühim miktarda findık alan Çekoslovakyalarda da soruşturmalarda bulunmaktadırlar.

Hafta nihayetinde satışlar 52-53 kuruş arası olmuştur ki geçen sene bu mevsim fiatlarından 8-9 kuruş fazladır. Sivrilere üzerine 22 kuruştan miktarda muamele olmuştur.

YUMURTA: İspanyada çıkan ihtilâlden memleketimiz yumurtası yasası pek müteessir olmuştur. Evvelce en fazla ihracat yaptığımız İspanya piyasasının bu suretle kapanması yumurta ihracatımızı felce uğratmıştır.

En son olarak Kapofaro vapurule İspanyaya gönderilen beş altı bin sandık yumurta Barselona vâsıl olduğu zaman grevler başlamış bulunuyordu. Yumurtalar on, on beş gün kadar gümrükte kalmış ve sonra hükümetin iş vaziyet etmesiyle buzhanelere nakledilmiştir.

Peçeta fiatının kısa bir zamanda 5.82 den 6.30 a kadar sukutu tüccarın müşkül mevkide bırakıyordu. Hükümetimizin müdahalesiyle İspanyaya gönderen bu gibi tecrübeler daha fazla zararına meydan vermemek için Merkez Bankasında bulunan İspanya bloke paralarından 5.82 hesabına ödeme başlamış ve bu suretle İspanya'ya ihracatta bulunan tüccarlar büyük bir zarardan kurtulmuşlardır.

Avrupaya ihracat kesildikten sonra büyük sandık yumurtalar 24 liradan 15 liraya kadar düşmüşse de alıcı çıkmamıştır. Hali hazırda buzhanelerde 8-9 bin sandık humurta toplandı tahmin edilmektedir. Yolda mevcut iki, üç bin sandık ta bu yekûna ilâve edilirse ardiyelerde şehrimizin istihlak edemeyeceği kadar çok yumurta toplanmış oluyor.

Almanya'ya ihracatımız ise mevsim iptidasındanberi ancak yirmi vagon gibi cüz'î bir miktarda balığ oluyordu. C grubu yani 50-55 gramlık yumurtalar Badenbah teslimi 53-55 mark aralarında satılıyordu. Fakat Alman alıcıları her parti malın sevkinde yumurtaların kalitesine itiraz ederek vagon başına, nümuneye muvafık olmadıkları bahanesiyle mühim miktarda tenzillat yapıyorlardı. Bu sebeplerdir ki tüccarlar Almanya'ya yumurta göndermekten vaz geçmişlerdir. Aynı evsafı haiz Bulgar yumurtalarına bilâitiraz 68-70 mark ödemekte oldukları iddia edilmektedir.

Nafia Vekâletinden:

28 Eylül 1936 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme eksiltme komisyonu odasında 18540 lira muhammen bedelli 13 kalem atelye tezgâhının kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve tefferruatı Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden parast alınabilir.

Muvakkat teminat 1390 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını resmî gazetesinin 7/5/1936 tarih ve 3297 sayılı nushasında çıkan talimatnameye göre Nafia Vekâletinden alınmış ve sika ile birlikte 28/Eylül/1936 Pazartesi günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. «305» «240»

Devlet Basımevi direktörlüğünden:

Basımevinde keşfi mucibince yaptırılacak otomatik yangın ihbar tesisatı açık eksiltmeğe konulmuştur.

İhale 1/9/1936 salı günü saat on beşte Basımevinde yapılacak isteklilerin eksiltme çağından önce % 7,5 ilk pey akçesi olan 266,5 lirayı Basımevi veznesine yatırmaları gerektir. Şartname Direktörlükten istenebilir. (387)

Son Posta

İLÂN FIATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler:	— 60 »
Son sahife:	— 30 »

- 3 — Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

MEMLEKET HABERLERİ

Mardinde sıcaklar arttı

En mühim eserlerden Artıkoğlu Türklerinin yaptırdığı Ulucami halkın yardım ve gayreti ile tamir ettiriliyor

Mardin (Hususi) — Sıcaklar fevkalâde şiddetlidir. Halk yaylılara gitmişlerdir. Şehirde kalanlar geceleri damlarda ve yazlıklarda yatıyorlar. Bu kış kar az yağdığı için kuyularda kar saklanamamıştır. Diyarbakirden getirilen buz hem ihtiyaca yetmemekte hem de bahalı satılmaktadır. Bu yüzden Mardinde serin ve soğuk bir şey içmek imkânı yoktur.

Burada en mühim eserlerden biri olan Ulu cami halkın yardım ile tamir edilmektedir. Bu cami Artık oğulları Türkleri tarafından yaptırılmış çok eski ve çok kıymetli bir binadır. Minaresi pek san'atkarâne yapılmıştır.

Şehrin muhtelif yerlerinde belediye tarafından üç park yaptırılmıştır. Şehir bandosu akşam üstleri bu parklarda konserler vermektedir. Mardin halkı bundan memnun kalmaktadır.

Mardinde bir hırsızlık

Geçen gün şehrimiz avukatların dan Lâtif Sevincin evi açılarak 700 lira kıymetinde tezyinat ve para aşırılmıştır. Zabitanın yaptığı sıkı bir tahkikat 24 saat zarfında hırsızları meydana

Bolu köğleri Telefonla birbirlerine Bağlanıyor

Bolu (Hususi) — Vilâyete bağlı Gökçesu ve Kıbrısık nahiyelerinde son aylar içinde bir canlılık göze çarpmaktadır. 25 muhtarlıktan ibaret olan Gökçesu nahiyesinin 15 köyü telefonla Yenipazardaki karakol merkezine bağlanmaktadır. Bu suretle yakın zamanda nahiyenin bütün köyleriyle gerek vilâyetten, gerek merkezden muhabere temin edilmiş olacaktır.

Gökçesu halkı yurtlarını daha faydalı ve daha asri bir hale koymak için beş senelik bir çalışma programı hazırlamağa başlamışlardır. Bu programın ana hatları köy kanununda yazılı mecburi işlerin yapılmasına ait kısımları ihtiva etmektedir. En ziyade ehemmiyet verilen noktalar sıhhat, yol ve mektep işleridir. Bolunun diğer nahiyelerinden birisi olan Kıbrısıkda da son seneler içinde bir takım varlıklar vücuda getirilmiştir. Bu meyanda telefon tesisatı işine her şeyden daha fazla kıymet veren Kıbrısıklılar her köye son model telefon almışlar ve muntazam muhaberata başlamışlardır.

Telefon tesisatının idarî ve inzibatî faydalarını halk ile hükümet arasındaki köy işlerinin bir an içinde kolaylıkla görüldüğünü anlayan nahiyeye bağlı diğer köylerin de bir çoğu aralarında para toplayarak siparişte bulunmuşlardır.

Bu suretle pek yakın zamanda Bolu nahiyelerinin bütün köyleri telefonla vilâyete ve birbirlerine bağlanmış olacaktır.

Sivrice inkişaf ediyor

Sivrice (Hususi) — Yeni teşkil edilen kazamızın Gölcük adında bir gölü vardır. Buranın manzarası gayet güzeldir. Elâziz-Diyarbakir demiryolu gölün cenup sahilinden geçmektedir. İlbayımız Tefvîğin himayesinde gölde banyolar için tertibat alınmaktadır. Bu sayede Diyarbakir ve Elâzizden bir çok kimseler banyolara gelmektedir. Bunu gören halk bir çok ev ve dükkân inşa etmiş ve etmektedir. Bu işle iki seneye kadar gayet güzel bir kasaba kurulmuş olacaktır.

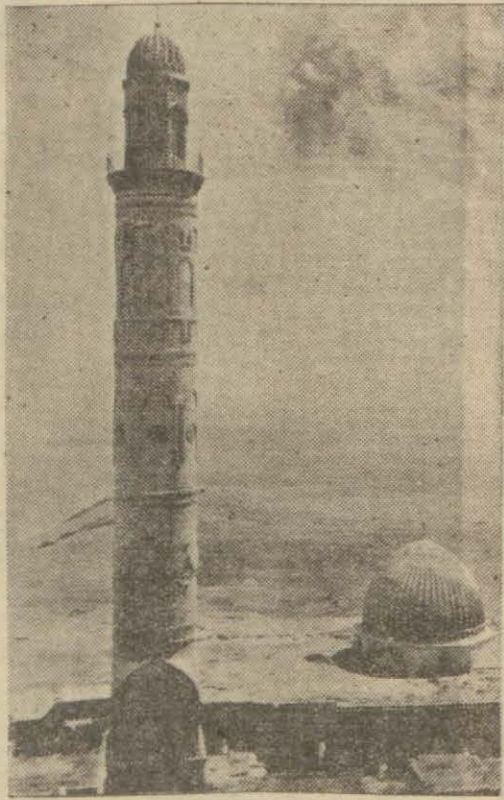
İhracatı bol bir kasaba

Beypazarından senede bir milyon kilo pirinç ihraç edilmektedir

Beypazarı (Hususi) — Beypazarı Ankara vilâyetinin en büyük kaza merkezidir ve Ankaraya 95 kilometrededir. Kazanın umumî nüfusu 30,000 dir. Karasar ve Gelâgre isminde iki nahiyesi vardır. Burada sebze, meyva, kavun, karpuz ve üzüm mebzulen yetişir. En ziyade Ankaraya gönderilir. Kasaba oldukça mamurdur. Bahçeler arasında süslü ve müzeyyen köşklere göze çarpmaktadır. Beypazarında vâsi mikyasta pirinç zer'i yatı yapılıdır. Bu sene mahsul çok bereketli olup şimdiye kadar görülmemiş derecede iyidir. Kazadan senevî 1 milyon kilo pirinç ihraç edilmektedir. Beypazarının belli başlı ihracatından biri de tiftik olup senede bir milyon kilo tiftik ihraç edilir. Şehrin dışında çok güzel ve fennî bir mezbaha yapılmıştır. Kazada sıhhi faaliyet yolundadır. Son senelerde kaza dahilinde üç yüz tane frengili mevcuttu yapılan tedavi sayesinde bunların mikdarı yüze indirilmiştir. Kazada dispenser de vardır. Bir sabit bir seyyar sıhhat memuru, bir belediye kabilesi, bir dişçi, bir de eczacı vardır.

Kasaba Ankara-Geyve şosesi üzerinde olduğundan çok işlektir. Her saat her tarafa otomobiller vardır. Yolları çok iyidir. Bu yollarda kışın bile münakalat kolaylıkla yapılabilir.

ve zahmetsiz olarak tedarik edilmektedir.

Mardinde Ulucami ve minaresi

na çıkarmıştır. Çalınan eşya sahibine verilmiştir. Evi soyan leblebici Halim ve marangoz Abdi yakalanmış ve adliyyeye verilmişlerdir.

Kırkgeçitte kamp hayatı

Biga (Hususi) — Kırkgeçit ilçası bu yıl yine umum halka açılmış ve işlemeye başlamıştır.

Bu yıl ilçaya devam edenlere mahsus kır çardakları yaptırılarak bir kamp kurulmuştur.

Elyevm bu ilçada 90 kadar aile banyo almaktadır. Banyo mahalline civar köylerden her türlü yiyecek gelmektedir.

Bartın Ortamektebi 43 mezun daha verdi

Bartın, (Hususi) — Bu yıl orta okulumuzdan 43 genç mezun olmuştur. Geçen sene verdiği 15 mezun ile mektebin iki yıllık mezunları 58 i bulunmuştur. Mezun olan gençlerden 15 kadarı Deniz ve Askerî liselerin muayenelerinde kazanmışlar ve kaydolmuşlardır. Diğerleri sivil liselere girmişlerdir. Gönderdiğimiz resim bu seneki mezunları öğretmenleriyle bir arada gösteriyor.

Bir Manda Bir Kadının Karnını Deşti
Anönü köyünden Topal Dudu adındaki kadın, tarlasına giren mandaları kovalayarak çıkarmak isterken bu kovalamadan ürken mandanın birisi kadının karnını deşmiş ve barsaklarını dışarıya çıkarmıştır. Yaralı kadın vak'adan on iki saat sonra kazamıza getirilmiş ve Memleket hastanesinde operatör Muammer Keskinel tarafından ameliyat yapılmışsa da kurtulamiyarak ölmüştür.

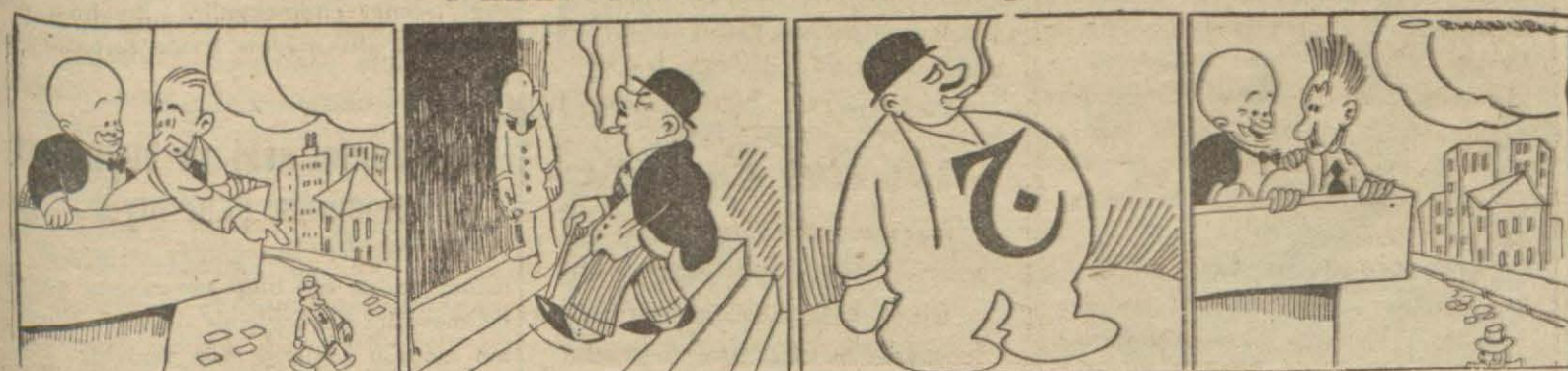
Kadın Yüzünden Bir Cinayet

Geçen hafta Şaziye köyünde, İbrahim oğlu Halil isminde bir karışile tarlada çalışırken İlyas Recep Reis oğlu adlı bir köylü gelmiş ve tabancasındaki yedi fişegi Halilin üzerine boşaltmıştır. Kurşunlar Halili muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu da yakalanarak adliyyeye verilmiştir.

Vak'anın bir kadın meselesinden çıktığı anlaşılmaktadır.
Bir Kurşun Kazan Bir Delikanlıyı Öldürdü.

Geçen hafta Okçular köyünde nişan atma yüzünden bir kaza olmuştur. Uslu İbrahim Boyacı ismindeki bir köy delikanlı ağaca tabanca ile nişan alarak atarken kurşunlardan birisi oralarda bulunan arkadaş Nuri'ye isabet etmiş, Nuri ölmüştür. Suçlu yakalanmıştır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Şu herifi görüyor musun, Hasan Bey?

... Geçenlerde, büyük şirketlerden birine.. Yüksek maaşla kaplandı..

... Halbuki, yakından tadam: Odun mu, odundur!

Hasan Bey — Odun olmasa, baltaya sap olur mu idi?

İstanbuldan sık sık gelen motörlerden biri Karacabey yakınlarında

Karacabey nihayet elektriğe kavuştu

Kazaya getirilecek içme suyu için Belediye 78 bin lirahak tahsisat koydu

Karacabey, (Hususi) — İlçemizin değerli belediye reisi ve kaymakamı Remzi Özkan'ın çalışmaları ile nihayet Karacabey elektriğe kavuştu. Bu arada parkta da elektrik tertibatı yapılmış, halk geceleri de parktan istifadeye başlamıştır.

İlçemizin su işi üzerinde de ehemmiyetli şekilde meşgul olunmaktadır.

Şimdiki halde kasabaya gelen su pirinçlik suyu ile dere suyudur. Yakında belediye 13 kilometre mesafeden temiz ve saf bir su olan Gölecik suyu getirecektir. Bu iş için helediyeler bankasından 30000 lira istikraz yapılmıştır. Belediye, keşfi 70 bin lira olan suyun getirilmesi için 78 bin lira tahsis etmiştir.

Otobüsler fazla yolcu alamıyacaklar

Kızılcahamam (Hususi) — Ankaradan gelip Gerede ve Boluya gitmek üzere kazamızdan geçen kamyon ve otobüsler her gün haddi istiâbisinden çok fazla yük ve yolcu almaktadır.

Geçen gün geçmekte olan üç kamyon tevkif edilerek muayeneden geçirilmiştir. Bunların seyri sefer talimatnamesine mügayir olarak fazla yolcu aldıkları tahakkuk ettiğinden haklarında zabıt varakası tutularak sahipleri adliyyeye teslim edilmişlerdir. Bâdemâ kazadan geçen bütün nakil vasıtaları muayene edilecektir.

Ürgüp Halkevi

Ürgüp (Hususi) — Halkevi memleket gençliği için çok faydalı olmakta, gençliği çatısı altına toplayarak her sadaki ihtiyaçlarını tatmin etmeğe çalışmaktadır. Evin temsil kolu en son olarak Himmetin Oğlu piyesini temsil etmiştir, yakında da Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine Sönen Ocak piyesini temsil edecektir.

Dursunbey panayırı

Dursunbey (Hususi) — Dursunbey panayırı beş gün açık kaldıktan sonra 15 ağustosta kapanmıştır. Küçük Bursa isimle mârûf olan bu küçük, ve yeşil kasabanın bir çok güzellikleri vardır. Bunun içindir ki panayır münasebetle bir çok seyyah celbetmeğe muvaffak olmuştur. Belediye icabeden tedbirleri almış, intizam temin edilmiştir. Dursunbey için bir elektrik makinesi mübayaaya edilmiştir. Bu makine ile yakında kasaba baştan başa ışıklandırılacaktır.

Panayır münasebetile Kızılay tarafından pehlivan güreşleri tertip edilmiştir.

Izmit Cumhuriyet Biçki Yurdunda

Izmit, (Hususi) — Şehrimiz Cumhuriyet Biçki Yurdu'nun senelik sergisini valimiz törenle açmış ve teşhir edilen eşya çok beğenilmiştir. Yurttan bu yıl 9 talebe mezun olmuştur.

Izmitte su sıkıntısı kalmadı

Izmit (Hususi) — Belediyenin aldığı tedbirler sayesinde Çene suyu sıkıntısı kalmamış, herkes su bulmaya başlamıştır. Fakat Paşa suyu ancak günde 3 - 4 saat akmakta, sonra kesilmektedir.

Akhisarda şarap fabrikası açılıyor

Akhisar 22 (Hususi) — İstanbuldan bir şarap fabrikasının iştirakile Akhisarda büyük bir şarap fabrikası açılacaktır. Fabrika bu yıl Akhisardan mübaya edeceği ürünlerle 100,000 kilo miktrında şarap istihsal edecektir. Akhisar bağlarının halaların iştiratsızlığı neticesinde az mahsul vermesinden şaraba elverişli üzümün civar piyasalarından tedarik edilmesi ihtimali vardır.

Yeni yıl tütün rekoltesi

İzmir, — Bu yıl tütün ürünü çok nefistir. eBaş Müdürlük bölgesinde 2618 hektar tütün ekilmiştir. Geçen yıl bölgenin bütün istihsalâtı bir milyon üç yüz bin kilo idi. Bu yıl iki milyon kilodan fazla tahmin edilmektedir.

Hâdiseler Karşısında

Terkos çeşmeleri

1 haziran 926 tarihli bir gazeteden: «Sıcakların fazlaştığı bu günlerde, İstanbulda susuzluk da baggöstermiştir. Şehrin muhtelif semtlerindeki çeşmeler tamamilen kurumşlardır. Belediye, şehrin susuz semtlerine terkos çeşmeleri yapılması için Terkos şirketi ile temasa girmiştir.

15 eylül 926 tarihli bir gazeteden: «Yaz mevsiminin sona ermesi üzerine su meselesi de kendiliğinden halledilmiştir. Yağan yağmurlar bendlerde birikmiş olduğundan İstanbuldaki bütün çeşmelere su gelmiştir. Terkos çeşmeleri yapılmasına şimdilik lüzum kalmamıştır. Bu cihet gelecek yaz halledilecektir.»

1 haziran 936 tarihli bir gazeteden «Sıcakların fazlaştığı bu günlerde, İstanbulda susuzluk da baggöstermiştir. Şehrin muhtelif semtlerindeki çeşmeler tamamilen kurumşlardır. Belediye, şehrin susuz semtlerine terkos çeşmeleri yaptırmaya karar vermiştir.»

15 eylül 936 tarihli gazetelerde göreceğiz:

«Yaz mevsiminin sona ermesi üzerine su meselesi de kendiliğinden halledilmiştir. Yağan yağmurlar bendlerde birikmiş olduğundan İstanbuldaki bütün çeşmelere su gelmiştir. Terkos çeşmeleri yapılmasına şimdilik lüzum kalmamıştır. Bu cihet gelecek yaz halledilecektir.»

Amerikada asalet dolandırıcıları

Kunduracı çiraklığından kontluğa yükselen genç

★ ★ ★
Amerikada şecereli asilzadelere vesika veriliyor. kontluğa kadar yükselmeğe muvaffak olan maceraperest genç nihayet hapisaneyi boyladı

Asalet ünvanına kapılan Amerikalı kızlar

Amerikalıların zenginleri asalet ünvanına çok düşkün oldukları için orada asalet dolandırıcıları sık sık türemektedir. Dededen kalma asalet ünvanı taşıyanlar buna karşı tedbir almak lüzumunu hissetmişler ve nihayet Newyorkta bir «Asilzadeler klübü» vücuda getirmişlerdir. Buna ancak şecereli asilzadeler kabul olunuyor ve bunlara taşıdıkları asalet ünvanının mahiyetini anlatan bir vesika veriliyor. Amerikadaki dükkânlar, prensler, kontlar, baronlar ile düşesler, prensesler, kontesler, baronesler bu klübe yazılmış bulunuyorlar. Klüp 800 üze toplandı ve bunlardan her sene 48,000 dolar tahsil etmek imkânını elde etmiştir. Çünkü asilzadelerden her biri ayda ancak beş dolar ayarda vermektedir.

Klüp teşekkül ettikten sonra asilzadeler bir mücadele açtılar. Ve sahte asilzadelerin iddialarını çürütmeye giriştiler. Fakat sahte asilzadeler içinde Amerikanın en zengin emfhy emfhy emfhy mbh en zengin kadınlarından bir kaçile evlenenler ve bahtiyar olanlar bulunuyor. Klüp, bunları teşhir etmekten çekiniyor ve bunlara hüviyet vesikası vermemekle iktifa ediyor.

Amerikaya giden hakiki asilzadelerin meşgul oldukları işler pek tuhaftır.

Bunların biri olan bir baron Amerikalılara sevme sanatını öğretmeyi üzerine almıştır. Sebebi Amerikalı kadınların kendisini beğenmeleri ve nazik muamelesinden hoşlanmalarıdır. Bunun üzerine asilzade bir daire vücuda getirmiş, ve Amerika erkeklerine kadınlara nasıl muamele edilmesi lâzım geldiğine dair dersler vermeğe başlamıştı. Fakat bu işi başarmak için sermaye lâzımdı. Asilzade, asalet ünvanını müzayedeye koyarak sermayeyi bulmak istedi. Asilzade bu sayede yapacağı işi de reklâm etmiş, Amerikalıların erkeği de,

kadını da onun müessesesine koşmuşlardı. Fakat asilzadenin burada yaptığı iş dansörlükten başka bir şey değildi. Bununla beraber Amerikalılara verilecek derisi bulmuş ve uzun bir müddet çalışarak zengin olmak imkânını elde etmişti.

Klübün keşfettiği sahtekar asillerden biri de bir İngiliz lordudur. Lord Beresford adını taşıyan bu adam bir sürü Amerikalı kızları kandırıp soymuş, nihayet zabitinin eline düşmüştü.

Daha sonra Pol Vayzman namında bir kunduracı çiracı, kendine kontluk ünvanını beğendi ve muvaffak oldu. Kunduracılığı sırasında kadınların karşısında diz çöküp ayaklarının ölçüsünü alan bu adam, zengin ve güzel kadınların karşısında diz çökerek iltifatını dilediklerini görmeğe başladı ve kadınların kendisine verdikleri hediyeler sayesinde beş altı kürklü paltodan başka, elli altmış kostüm sahibi oldu.

Fakat günün birinde bu kontun da dolandırıcı olduğu anlaşılınca, o da hapisaneyi boylamıştı.

Muhakeme sırasında bu sabık kunduracı çiracının zıvanadan çıkarılan âmilleri de anlaşıldı.

Sahte kontun anlatışına göre çocukluğu esasında bir gün anası, bir hayalet görmüş ve hayalet kadına:

— Oğlum için ne dilerseñ dile! Demiş.

Bunun üzerine:

— Oğlum güzel ve füsunkâr olsun! demiş ve hayalet te onun dileğini yerine getirmiş.

Çocuğun zihninde yer eden bu hikâye, onu büyüdükten sonra macera hayatına sürüklemiş ve macera hayatı da onu hapisaneyeye sevk etmiştir.

Asilzadeler klübünün teşekkülünden sonra Amerikada bu çeşit hâdiselerin tekrerr etmeyeceği umuluyor.

Akla durgunluk verecek rakamlar

Amerika sinema için bir sene ne harcıyor

Birleşik Amerika Cumhuriyeti nüfus miktarı: 127,000,000 dur.

Bu mühim rakamdan 75,000,000 nu her hafta sinemalara giden halkın sayısını teşkil eder!

Bu 75,000,000 kişiyi ancak 14,500 sinema almaktadır.

Bu sinemalardaki yerlerin sayısı dahi: 10,000,000 dur.

1935 senesi içinde bu sinema salonlarının hasılat yekünü: 840,000,000 Türk lirasıdır!...

Bu paradan film kumpanyalarına kalan: 210,000,000 Türk lirasıdır.

Film sanayiine tahsis edilmiş olan sermayenin yekünü: 120,000,000 Türk lirasına balığı olmaktadır.

Gösterilen filmlerin toptan maliyet fiyatı: 162,000,000 Türk lirasıdır.

Bir sene içinde filmler için yapılan ilânatın bedeli dahi: 84,000,000 lirayı bulmaktadır.

Film amatörleri arasında bir müsabaka

Merkezi (Berlin) de bulunan beynelmül film ticaret odası reisi Dr. Lehnik'in riyaseti tahtında (Berlin) de büyük bir film amatörleri müsabakası yapılmıştır.

Bu müsabakaya 15 memleket iştirak etmiştir. 56 film gösterilmiştir.

Birinciliği: Almanya, İkinciliği: Fransa kazanmıştır.

Birinci gelen filmler şunlardır: Alman) Bommerli, (Fransız) Mavnalar, (Alman) Konstans gölünde seyahat, (Alman) Son çehreler, (Çekoslovakya) Rus Utery, (Fransa) Krizantem.

Mısır sinemacılığı

Mısırda durmadan çalışan bir «Milli Arap sinemacılığı» beş büyük kumpanya halinde sırf arapça filmler hazırlamaktadır. Bu kumpanyaların en mühimmi Bay Mahmut Hamdinin idaresi altındadır.

Mısırın en mühim sinema yıldızı olan Bayan (Behice Hafız) Bay Mahmut Hamdinin zevcesidir.

Behice Hafız büyük bir film çevirmeğe başlamak üzeredir. Bu filmin mevzuu sırf Arap hayatına temas etmektedir. Bu filmi bitirdikten sonra bu arap yıldızı Alman stüdyolarında dahi büyük bir film çevirecektir.

Villy Friç'in Yeni ve büyük filmi

«Ufa» stüdyosu bu sinema mevsimi için gayet zengin bir operet hazırlamıştır. (Bokasyo) adında bulunan bu operetin baş rolleri meşhur Alman san'atkârı Villy Friç ile yeni ve çok güzel Alman yıldızlarından: Heli Finkenzeller taraflarından yapılmıştır.

Film münektitler tarafından çok beğenilmiştir. Müzik kısmı kuvvetlidir.

Bokasyo filminin baş san'atkârları: Villy Friç ile Heli Finkenzeller filmin güzel bir sahnesinde

Meşhur Amerikan yıldızlarından Steffi Duna'nın zarif bir pozunu...

En çok para getiren san'atkâr

Sinema kumpanyaları en fazla hangi san'atkârlardan memnun?

Amerikan film kumpanyaları sahipleri «en çok para getiren» sinema sanatkarlarının kimler olduğunu anlamak üzere Amerikadaki 5000 sinemanın müdürleri nezdinde büyük bir anket yapmışlardır.

Bu müdürlerin verdikleri cevaba nazaran, Amerikada en çok beğenilen sanatkarlar şunlardır:

- 1 — Fred Aster - Cincer Rocer'a.
- 2 — Şirley Temple.
- 3 — Klark Gebel.
- 4 — Norma Şerer.
- 5 — Klodet Kolber.
- 6 — Rocer Taylor.
- 7 — Cems Kegney.
- 8 — Con Kravford.
- 9 — Dik Povel.
- 10 — Mirna Loy.

Paula Vesseleyin yeni bir filmi.

(Maskeli kadın), (Yaralı kuş) filmlerinde fevkalâde bir muvaffakiyet kazanmış olan bu sevimli Alman yıldızı yeniden büyük bir film çevirmeğe başlamıştır. Filmin ismi (Mahsul) dır.

Bu san'atkâr bir köylü kızı rolünü yapmaktadır.

Erkek baş rolünü kocası meşhur Alman san'atkârı Atila Harbiger oynayacaktır.

Filmin rejisörü: Geza von Bolvari'dir.

Simone Simon yıldız oldu

Fransız san'atkârının Amerikadaki şayanı hayret muvaffakiyeti

Kıvrak Fransız san'atkârlarından Simone Simon'un bir Amerikan film kumpanyasına intisap ettiğini yazmıştık.

(Holivuda) gider gitmez ağırca bir hastalığa tutulmuş olan bu san'atkâr iyileşir iyileşmez (Genç kızlar yatakhanesi) adında büyük bir film çevirmiştir.

Bu film ilk defa olarak temmuzun 25 inci akşamı Holivud'da gösterilmiştir. Bu münasebetle bir gala müsamesesi tertip edilmiştir. Film bilâ istisna herkes tarafından beğenilmiştir.

Filmin gösterilmesinden sonra Simone Simon'a pek büyük merasimle «yıldız» lakâbi pâyesi verilmiştir.

Astronomiye dair büyük bir film

Almanların meşhur (Ufa) film kumpanyası Astronomi'ye dair çok mühim bir dokümanter film hazırlamıştır.

Bu stüdyo: Dr. Nikolas Kaufman ile Dr. Martin Rikli namlarında bulunan iki âlime Astronomi'ye dair bir film yaptırmıştır.

Bu film muhtelif rasadhanelerden alınmış olan manzaralar ile trükajlardan yapılmıştır.

(Yıldızlar âlemi) ismini alan bu film fevkalâde muvaffak olmuş bir eserdir.

Bütün yıldızlar, ay, güneş, kuyruklu yıldızların hepsi görülmektedir. Bir çok memleketler üniversiteleri bu filmin kopyelerinden edinmişlerdir.

6.000.000 franga mal olacak bir film

İngiliz stüdyolarının en mühimlerinden biri olan Almagated; eylülde büyük bir film çevirmeğe başlayacaktır.

Filmin ismi (Duvardaki gölge) dir. Mevzuu casusluğa aittir.

Baş rolün Pol Muni tarafından yapılacağı tahmin edilmektedir. Bu film için tahminen altı milyon frank sarfedilecektir.

Beyoğlunun eski ve büyük bir sineması canlanıyor

Bir vakitler Beyoğlunun en parlak sinemalarından biri olup son seneler zarfında mevkiini kaybetmiş olan bir sinemanın mevsim başlangıcında yeni bir idare tarafından birinci vizyör filmler gösterilmek üzere açılacağı memnuniyetle haber alınmıştır.

GÖNÜL İŞLERİ

Kendisini Sevdiremeyen Genç

Bedbaht bir gencim. İki defa nişanlandım, ikisinde de aradığım bahtiyarlığı bulamadan ayrıldım. Üçüncü defa olarak güzel ve genç bir kızla nişanlandım. Nikâhımızı da yaptık. Onu delicesine seviyorum. Fakat itiraf edeyim ki çok toyum. Şimdiye kadar hiç bir macera geçirmedim. Hiç bir genç kızla gönül oyunu oynamadım.

Bu yüzden nikâhlıma karşı bir türlü sevgimi söyleyemiyorum. Hareketlerimle bile bunu anlatamıyorum. Âcizim, çok beceriksiz ve toyum. Onun bir defa olsun koluna bile girmedim.

Toyluğumun cezasını çok acı olarak çekiyorum.. Sevdığım genç kız benim âlâkasızlığım yüzünden tanıdıklarına beni sevmeyeceğini, benden nefret ettiğini, beni istemediğini kat'i olarak söylemiş. Artık onu kaybedeceğimi sanıyorum. Üzüntü ve keder içindeyim. Ne yapayım, nasıl hareket edeyim? Bunları bile düşünemeyecek kadar perişan bir haldeyim.»

B. Köy: Çılgın...

Sizde eksik olan muhakkak ki neş'e ve şetarettir. Evvelâ bunları tabiatınıza sokmağa, konuşkan ve serbest olmağa, canlı ve hareketli görünmeğe, çalışınız. Bu suretle elde edeceğiniz canlılık ile sevdiğiniz kıızı kendinize bağlamağa muvaffak olacağınızı sanıyorum.

TEYZE

Tarihten sayfalar :

Hatice Sultana Lâtin harflerile mektuplar

Sarayı yapan mimar Türkçeyi öğrenmişti, fakat Arap harflerile bir türlü yazamıyordu. Yegâne çareyi Lâtin harflerile yazmakta buldu
Yazan: Reşad Ekrem Koçu

Hatice Sultan güzel, ince bir kadındı

On dokuzuncu asır başlarında, Osmanlı imparatorluğu siyasi felâketler içinde yuvarlanırken imparatorluk tahtına oturmuş olan üçüncü Selim, memlekette bir yenilik yapmak, devletin teşkilatını Avrupa devletlerinin şekline benzetmek, Avrupa medeniyetinin nimetlerinden, o zaman köyü bir taassup içinde bulunan kendi memleketine de tattırmak istemişti. Etrafına uyanık fikirli bazı memleket çocukları toplamıştı. Üçüncü Selimin en samimi taftahtarları arasında üç tane kadın siması görünüyordu ki bunlar padişahın üç kız kardeşi idi:

Hatice Sultan, Beyhan Sultan, Şah Sultan.

Bunların içinde de bilhassa Hatice Sultan, güzelliği, zekâsı ve zarafeti ile temayüz etmişti. Erkek kardeşinin bütün ıslahat teşebbüslerinde samimi bir müşaviri olmuştu.

Hatice Sultan Adilşah Hasekinin kızı idi. Lâleli yokuşunu çıkarken tatlı bir ahenk ile tezyin edilmiş zarif bir türbe görünür. Burada baba oğul, üçüncü Mustafa ile üçüncü Selim yatmaktadırlar. Türbenin yanındaki kapıdan Lâleli camiine girilir. Bu kapının hemen solunda, hanımleri, ve yaseminlerle örülmüş parmaklıkları bir pencereden dışarı çıkmazlarken Hatice Sultan Adilşah Haseki ebedi uykusuna dalmıştır.

Hatice Sultan 24 Mayıs 1762 de doğmuştu. Doğduğu zaman İstanbulda üç gün üç gece donanma yapılmıştı. On yedi yaşında iken de Seyit Ahmet Paşa ile evlendirilmişti. Üçüncü Selim kendisine o kadar derin bir sevgi ile bağlı idi ki, Osman oğullarının an'anesine göre sultanlar harem dairesinden dışarı çıkmazlarken Hatice Sultan mutlak bir hüriyet bahşetmişti.

Hatice Sultan, bir gün bir Boğaz gezintisi esnasında, Danimarka sefirî Baron dö Hübs'ün Büyükdere'deki yalısını görmüş, fevkalâde hoşuna giderek sefirin sarayına uğramıştı. Sultanın bu anı ziyaretinden pek ziyade mütehasis olan sefir ile zevcesi, sultanı parlak bir surette karşılayarak sahilsaraylarının ve bahçelerinin her tarafını gezdirmişlerdi.

Hatice Sultan Baron dö Hübs'ün yalısını ve bilhassa parklarını gezdikten sonra onlara hayran olmuştu. Kendi sarayını da tadil ettirmek ve böyle bahçeler yaptırmak arzusunda bulundu. Baron da kendisine mimar ve ressam Melling'i tavsiye etti.

Hatice Sultanın sarayı, Nebâdâbâd, o zamanlar çubukluk yaseminleri ile meşhur olan Ortaköyde Defterdarburnunda idi. Sarayın selâmlık dairesinde ressam Melling'e derhal bir daire tahsis olunmuştu. Kendisine ayrıca «Sultan mimarlığı» ünvanı verilmiş ve bir maaş bağlanmıştı. Melling hemen işe başlamıştı. Sarayın bir kısmının dahili tertibatını değiştirdi. Sade ve zarif bir üslûp ile tezyin etti. Melling, «mimar, ressam, nakkaş ve bahçıvan» olarak çalışıyor, bir taraftan saray inşaatını idare ederken, diğer taraftan bahçelerin, parkların planlarını çiziyordu; ufak modellerini yapıp sultana takdim ediyor ve her türlü teklifi, Hatice Sultan tarafından, büyük bir hâz ve memnuniyet ile, takdir ile kar-

şulanıyordu. Mimar, Hatice Sultan sarayında büyük bir hürmet görüyordu. Az bir zaman içinde Türkçeyi mükemmelen konuşmağa başlamıştı; fakat Arap harflerini bir türlü öğrenemiyor, mükemmel konuştuğu halde, bu harfleri bir araya getirerek bir tek satır bile yazamıyordu. Halbuki artist Melling, yapmak istediği şeyleri sultana lâtif ve selis bir üslûp ile yazmak, anlatmak istiyordu. Bunun için çok güzel bir çare buldu. Muhterem, güzel ve sevinli sultana Lâtin harflerini öğretti; ve bundan sonra artist ile Hatice Sultan, Lâtin harflerile yazılmış Türkçe mektuplarla muhabere ettiler.

Üçüncü Selim, Hatice Sultanı sık sık ziyarete ederdi. Bu ziyaretleri esnasında Mellingin vücuda getirdiği eserleri görerek fevkalâde beğeniyordu. Padişah, Mellingi Beşiktaşta bir saray inşasına memur etti, ki Mellingin Beşiktaşta yaptığı bu sarayın yerine, sonradan Çırağan sarayı yapıldı.

Hatice Sultan sarayı, İstanbulda misilsiz bir şöhrat kazanmıştı. Melling bahçede ağaçlardan bir çıkmaz yol, dolambaç, Lâbirent yapmağı teklif etti; Boylu, yaprakları gayet sık ve dalları makasa gelir ağaçlar, gül, leylâk ve akasyalar dikildi; bunların arasında dolambaçlı, yanla maçlı yollar yapıldı. Üçüncü Selim bir gün kız kardeşine gelişinde bu bahçede dolaşarak fevkalâde eğlendi. Hatice Sultan, diğer bir gün da bu bahçeye cariyelerini salıvermişti. Kızların çiçekli dolambaçları arasında yollarını kaybetmeleri, şen ve şuh kahkahalarla çıkmağa çalışırken dönüp, dolaşıp aynı yere gelmeleri pek eğlenceli olmuştu.

Sultanın bundan sonra cariyelerine bahşedeceği en büyük lütüf, Lâbirentin eğlencelerine müsaade etmek olmuştu.

İstanbuldaki ecnebi elçiler bile Hatice Sultanın sarayını görmek, bahçelerini görmek isterlerdi. Bunun için Mellinge müraacaat ederler, sanatkârın tavassutu ile müsaade alırlardı. Sultan bu ecnebi misafirlerine çıkmazdı. Fakat onlara saray şekerlemeleri, buhurlu kahveler, nefis şerbetler ikram ederdi. Hattâ, sarayın her tarafını gezebilmeleri için kendisi en tenha bir köşeye, hamam dairesine çekilirdi; rengârenk somaki mermerlerden yapılmış olan bu hamam, cidden lâtif ve zarif idi.

Bir gün Hatice Sultan sarayını «iki Sicilya» sefiri Kont dö Lüdo夫 ziyaret etmişti. O zamanlar İtalya bir çok hükümetlerden mürekkepti. Sicilya adası ile Napoli bir krallık olup adı «iki Sicilya krallığı» idi. Sefir ve ailesi sarayı gezip dolaştıktan, büyük bir misafirlik görerek şerbetler içip, şekerlemeler yedikten sonra kayıklarına dönünce, sultanın haşmetli bir hediyesi ile karşılaşmışlardı: Kayığa nadide Kıymır şalları, müzeyyen ve kıymetli Hind kumaşları, sırmalı çevreler, saray şekerlemeleri, gülyâğı şişeleri konulmuştu. Bu misafirperverlikten pek ziyade mütehasis olan Kont dö Lüdo夫, Hatice Sultana mukabele etmek istedi. Hem arzı şükran etmek ve hem de sanatkârane vazolardan ve nadide mücevherlerden mürekkep olan hediyesini takdim etmek üzere harikulâde güzel olan

Seçme Müsabakaları Bitti Dinarlı Mehmet, Kara Aliyi Yendi Cim Londosla Güreşecek

Dünkü maçta Kara Ali ringe kolu sarılı çıktı, neticede güreşi bıraktı. Dinarlı Mehmet de galip sayıldı

Cim Londosla karşılaşacak olan Türk pehlivanının anlaşılması için yapılan seçmelerin finali dün Taksim stadyumunda neticelendirildi.

Geçen haftaki müsabakalar, görülen intizamsızlığa rağmen, Dinarlı Mehmetle Kara Ali arasında yapılan dünkü final güreşi stadyoma üç binden fazla seyirci biriktirmişti.

Müsabakalara tam saat dörtte başlanması, tertip heyetinin geçen haftaki tenkidlerden hayli mühlhem olduğunu gösteriyordu.

Hakemlerin seçiminde de, hiç bir itiraz mahal bırakılmıyacak kadar tam bir bitaraflık gösterilmişti.

Orta hakemliği, Galatasaraylı Mazhar Hocaya verilmişti. Yan hakemliklerinden birisini Çoban Mehmet, diğerini Cemal pehlivan deruhde etmişlerdi.

Vakit geçirmek için yapılan amatör güreşlerinin neticelendirilmesinden sonra ringe evvelâ Dinarlı Mehmet pehlivan çıktı, ve uzun uzun alkışlandı.

Ondan sonra hoparlörde şu sözleri duyduk:

— Kara Alinin Mülâyim güreşinde sakatlanan sağ bileği şimdi doktoru tarafından sarılmaktadır!

Bu sözler, bu dedikodulu final güreşinin geçirdiği safhaları bilenleri hayli güldürdü.

Çünkü Kara Ali, Mülâyimle yaptığı güreşin ertesi günü, sağ elinin sakatlığından bahsetmiş, ve Dinarlı ile güreşemeyecek halde olduğunu söylemişti.

Bu mâzeret, dün yapılan güreşlerin tehir edilmesine sebep olmuştu. Fakat bir gün sonra, Kara Alinin elinin iyileşmesinden bahsetmesi, ve güreşe hazır olduğunu bildirmesi yüzündendir ki, dünkü güreşlerin tehirine lüzum görülmedi.

Fakat Kara Alinin bütün bunlardan sonra, bir haftadır kimseden gizlemediği sağ elini, Taksim stadyumunda, ve güreşten üç dakika evvel doktoruna (!) sardırması, hem de bileğini sardırırken hoparlörle ilân ettirmesi hayli garip görüldü.

Alaturka güreşleri hiç kaçırmadan takip ettiklerini söyleyenlerden bazıları:

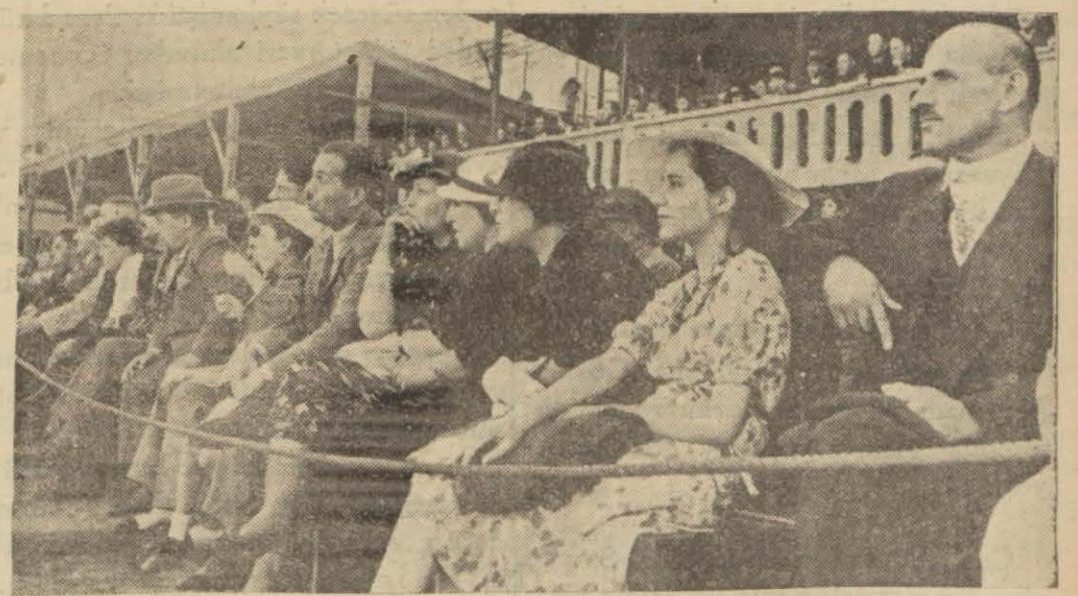
— Kara Ali hep böyledir... diyorlar, ve izah ediyorlardı:

— Onun her güreşte bir tarafı sakattır. Her güreşe bir tarafını sararak çıkar. Ve yenildiği takdirde onu be-

sa olsun çekinmiyecekti. Fakat Melling bu muazzam işi taahhüde cesaret edemedi. Bu sırada evvelce Fransa sefiri ile beraber gelmiş olan ve zamanın en muktedir mimarlarından bulunan Mösşö Koffer de İstanbulda bulunuyordu. Melling onunla beraber çalışmak istedi. Koffer, adını şark payitahtında ipka edecek muazzam bir âbide yapabilmek fırsatını elde ettiğinden dolayı memnun, bu teklifi hararetle kabul etti. Saraya başlanmak üzere idi ki Napoleon Bonapartın ani surette asker dökererek Mısırı zaptettiği haberi geldi. Sarayın inşasından vaz geçildi. Koffer ve Melling de Osmanlı padişahının yanından uzaklaşmağa mecbur oldular. Az bir zaman sonra da Melling İstanbulu terketti.

Melling İstanbulda kaldığı müddetçe, Hatice Sultanın gördüğü fevkalâde teveccühden istifade ederek İstanbul her tarafını gezmiş, Türklerin günlük hayatına, düğünlere, alaylara, merasime, âbidelere, İstanbul ve civarının tabii manzaralarına ait bir çok resimler yapmıştı.

Hatice Sultan öldükten sonra, Nebâdâbâd ikinci Mahmudun kızı Adile Sultana mesken oldu. Adile Sultandan sonra da metruk, ıssız, harap olup gitti. Niha yet ikinci Abdülhamit bu sarayı yıktırdı, yerine Naime ve Zekiye Sultanlar için iki saray yaptırttı.

Maçı dikkatle takip eden seyirciler

hane eder.

Mamafi, çok tekrarlanmış da olsa, Kara Alinin, ringe sakat sakat çıkması hayli alkışlandı.

Güreş meraklılarından birisi de, Çoban Mehmetin hakem konulmasını doğru bulmuyor, ve:

— Çoban Mehmet, Kara Aliyi tutmaya mecburdur... Çünkü vaktile Kara Aliye, kendisine yenilmesi teklif olunmuştu ve Kara Ali, bu teklifi, kendisine hayli para verilmesine rağmen kabul etmemiş, fakat, o güreşlerin yapıldığı yerden çekilip gitmekle, Çoban Mehmetle karşı hayli lütüfkâr davranmıştı.

Dinarlı Mehmet - Kara Ali maçı Nihayet, saat tam 17 de iki pehlivan karşı karşıya getirildi. Ve tırnak muayenesinin yapılmasından sonra güreşe başlandı.

Güreşte, seri hareketler görülüyor.

Fakat dikkatle bakılınca anlaşılıyor ki, Kara Ali çok kuvvetli, ve Dinarlı Mehmet, kuvveti iflâs ettirebilecek kadar teknik.

Kara Alinin ezici kuvvetinden öyle ustaca kurtuluyor ki, alkışlamamak imkânsız.

Kara Ali, Dinarlının, Maksosu inlelen makaslarından müthiş kuvveti ve tahammülü sayesinde kurtuluyor.

Kara Ali, Dinarlının bütün oyunlarını, ezici kuvveti sayesinde kırıyor, ve Kara Ali, sonsuz kuvvetine rağmen, Dinarlı Mehmeti hiç bir tehlikeli kavrıya düşürmüyor.

Biri yaman bir el. Öteki cıva. Biri tutuyor, öbürü kurtuluyor. Ve en bedbin seyircilerde dahi kanaat var ki, iki peh-

livan da, galiyeyi kazanmak için, hiç bir kuvvet ve zekâ istifadından kaçınmıyorlar.

Mehmedin kırk beş dakikalık güreşin her on beş dakikasında 120 saniye dinlenmeğe razı olmamakta haklı olduğu belli. Çünkü dakikalar geçtikçe anlaşılıyor ki, Kara Ali kuvvetine ve tecrübesine, Dinarlı Mehmet ise, tekniğine ve... Nefesine güveniyor.

Çünkü Kara Ali, boğuluyor gibi solu-mağa başlıyor.

Dinarlı, Kara Alinin sarılı koluna ilişmiyor bile.

Hem sırasına göre, çok işine yaraya-cağı halde.

Güreş böylece devam ededurken, Kara Alinin korkunç bir feryadını duyuyoruz:

— Ahhhhh!

Sonra o, Dinarlının altından fırlayıp, sarılı bileğini tutarak ringte tam bir tur yapıyor.

Ve kısa bir münakaşadan sonra ringten iniyor...

Hakem hey'eti bir araya geliyor, ve radyo söylüyor:

— Kara Ali, kolu fazla acıdığı için güreşi bıraktı.

Fakat bu ana kadar, onun 23, Dinarlının ise 19 puanı var..

Haşk isyan ediyor:

Ve verilen karar, bu isyanı bir dereceye kadar yatıştırıyor:

— Fakat, Kara Ali güreşi bitiremediği için, Dinarlı galip sayılıyor. Binaenaleyh Cim Londosla o karşılaşacak...

Bu kararı candan alkışlamayanlar, sayılacak kadar azdı.

Güreşten Sonra

Güreşten sonra, Kara Ali, Cerrahpaşa hastanesine götürüldü. Ve giderken, sarılı bileğini göstererek:

— Ne yapayım? dedi... Tek kol...

Dinarlı Mehmet ise:

— Çok müteessirim... dedi... Her güreş neticesi münakaşalı oluyor. Ya sakatlık çıkıyor, ya hakeme itiraz ediliyor.

Şu Cim Londos güreşinden sonra, bu işi bir defa daha tekrarlanız inşaallah, Çünkü böyle yenmek, yenilmekten beter, Mecbur olmasam, sakat bir rakiple tutuşmazdım. Sağ eline el sürmedim. Daha ne yapayım.

Sırtüstü altına uzanacak değildim ya? Selim Tefik

Amatörler arasında

Amatörler arasında yapılan güreşlerde, Ali, Yunus Emine iki dakikada tuşla galip geldi.

87 kiloda Abidin 12 dakikada Ahmedî tuşla yendi.

Ve Mevlud da İsayı sırtını yere getirerek iki dakikada galip geldi.

Karamürselde yüzme müsabakaları

İzmit, 29 (Hususi) — Karamürselde yüzme havuzları, İzmit Valisi Hâmidin huzurunda açılmıştır. Merasim parlak olmuştur. Kalabalık bir seyirci ve davetli önünde yüzme müsabakaları yapılmıştır.

Müsabakalar çok heyecanlı olmuş, neticede Karamürsel birinciliği, İzmit Ak-Yeşil takımı ikinciliği, İzmit İdman Yurdu üçüncülüğü kazanmıştır.

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 73

Yumuşak ve pürüzsüz bir sesle konuşuyor:

— Bazı şeylere oğlum, aklım ermiyor. Sizin gibi gençken açmadılar gözümü. Hani o romanda benim gibi bir kadın var. Onun kadar faydalı, açık fikirli olamadım. Saide, Stoyana selâm söyle.. benim her inandığıma siz inanmıyorsunuz ama, ben sizin bir çok şeylerinize inanıyorum.

Sustu. Hastalığındanberi kınasını koyamadığı saçlarının üstünde mor oyalı kırmızı bir yemeni var. Damarları çıkmış kuru elleriyle yemenisini düzeltti. Sonra:

— Ömeri avukat yapın dedi..

Kollarını uzattı iki yanına. Gözlerini kapadı. Mor oyalı kırmızı yemenisi altında yüzü sapsarıydı. Alnı terli yor..

Cenaze oldukça kalabalıktı. Stoyan yine fes giymişti o gün ve Saide beraber tabutu taşıdı. Usta hüngür hüngür ağlıyordu.

Ninenin bir daha gelmeyeceğine en güç alışan Ömer oldu.

Ölümden bir ay sonra bir gece usta:

— Ömer, dedi, seni avukat yapacağız..

— Ben senin gibi tornacı olacağım, avukat olmam baba..

— Ama ninen öyle istedi.. Ömeri avukat yapın, dedi.

Ömer boynunu büktü:

— Peki baba, dedi. Madem ninem istemiş.. avukat olurum..

Ömerin ninesine karşı yapacağı bundan büyük fedakârlık olmazdı.

Stoyan Ömerin avukat yapacağını öğrendiği vakit:

— O da lâzım, dedi. Ama ananın aklına nerden gelmiş bu?.

Usta:

— Galiba, diye izahat verdi, bir gün Gülizara «bizimkinin» meseleğini sormuş. Gülizara da «avukat mektebinden çıkmışmış» diye duyduğunu demiş.. ananın onu ne kadar sevdiğini bildirdin.. hep, «Ömerim büyüyünce onun gibi akıllı, onun gibi iyi adam olacak» derdi. Anlaşılan sebep bu...

«Birinci kısmın sonu»

İKİNCİ KISIM

BABA

Seneler geçti. Said iki defa içeri girdi, çıktı. Usta üç ay yattı ve Bulgaristana giden Stoyanı orda bel kemiğini kırarak öldürdüler.

Gülizarın ciğerlerine yapışan tütün tozları geceleri sabaha kadar uyutuyor onu, ustanın şakaklarına kır düştü ve Ömer 16 yaşında bir lise talebesidir.

Sene 1928

Nuri usta mühim bir karara geldi. Onu böyle bir karara getiren hâdis çok basit.

Ömerin okuduğu lisenin Fransızca hocasına Gâvur Cemal tayin edilmişti.

Gâvur Cemal gene sola dönmüştü. Daha doğrusu sola döndüğüne kanaat getirmişti. Ve bu dönüşün tezahürü, mektepte sınıfa girer girmez bütün talebeleri teker teker kaldırıp analarının, babalarının kim ve neci olduklarını öğrenmek suretilerine ortaya çıkıyordu. Fakir aile çocuklarının isimlerini defterine yazıyor ve onlarla alâ kadar olarak, imtihanlarda onlara bol numara vererek dehşetli bir inkilâpçılık yaptığını kendi kendini inandırıyor.

İşte yeni tayin olduğu lisede de

bu prensibini büyük bir taassupla tatbik ederken Ömer:

— Ben Nuri ustanın oğluyum demişti.

Ömer bunu öyle azametle, yanında oturan muteber tüccarlardan Hüsnü Beyzadelerin iki çocuğunu öyle tepeden süzerek söylemişti ki Cemal kürsüden inip Ömeri alından öpmek için kendini zor zaptetmişti.

Cemal, teneffüste Ömeri çağırtı ve evlerinin adresini aldı:

— Sen beni hatırlamazsın delikanlı, dedi. Amma ben senin babanın çok eski dostuyum. Seni şu kadarıyken bilirim. Elimde doğdun..

Ömer o gece babasına Fransızca hocaları Cemal Beyden bahsetti. Usta müsamahalı gülmüştü:

— Antika bir küçük burjuva münevverdir sizin hoca, dedi. Amma doğru, eski dostumdur. Çok faydasını, bir hayli da zararını gördüydüm.

Ertesi akşam antika küçük burjuva münevveri ustanın kapısını çaldı.

Nuri usta, Gâvur Cemal hocayı güler yüzle karşıladı. Uzun uzun dünya işlerinden konuştular. Gâvur Cemal bazı meselelerde kendini Nuri ustadan daha «sol» buldu. Ve bunu söylediği vakit usta:

— Senin solluğun bir ucundan sağla birleşiyor. Zaten sizin gibi küçük burjuva münevverlerinin felâketi budur, dedi. Sözde en sol oldukları vakit pratikte en sağa yanaşmışlardır. Amma tabii kendileri de böyle bir hokkabazlığa kurban gittiklerini fark etmiyorlar..

Gâvur Cemalın:

— Münevverleri böyle beğenmiyorsunuz da... diye başladığı sözü usta yarıda kesti:

— Her münevveri değil, dedi. Ben top yekûn münevver düşmanı değilim.. Böyle bir düşmanlık ta bir küçük burjuva solluğu olur. Bak benim oğlan da avukat olacak, münevver olacak, amma bize faydalı münevver..

Böylelikle bahis Ömere intikal etti ve Gâvur Cemal sordu:

— Ömere meseleyi açtın mı?..

— Hangi meseleyi..

— Yani asıl babasının Seyfi Bey olduğunu..

Usta, yüreğine apansız bıçak yemiş gibi sarsıldı. Bunu hiç düşünmemişti. Ömere bunu söylemeği aklından bile geçirmemişti.

Gâvur Cemal güldü:

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Bir sinir hastası

Muayene odama, Boynunu bir tarafa bükmüş ve mütemadiyen.

1 — Başını,

2 — Ve çenesini,

Oynatan ve yüzünü buruşturan bir hasta getirdiler.

Belli başlı gizli bir hastalık çekmemiş. Henüz genç, 26 yaşında olan bu kadında muhitinden intikal eden bir sinir (tiği) vardı.

Vaktile ilk çocuğunu doğurduğu zamandan sonra başlıyan.

1 — Bayılmalar,

2 — Ağlamalardan sonra bu başını yana bükerek tekrar ettiği hareketleri yapmaya başlamış.

Hastalığın iyiliğe çok müsait olduğunu söyledim.

Banyolar, elektrik tedavileri ve seyahatler, muhit değiştirmelerle bir sene de bu âzı ortadan kalktı.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notları bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Adliye Sarayı Yapılırken

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bizi bu teşebbüse sevkeden eski okuyularımızdan birisi oldu. Kendisi bu sabah matbaamızı ziyarete gelmişti. Gazetelerde adliye sarayının yapılmasına müteallik hazırlıkların son safhaya girdiğini okumuş:

— Henüz vakit geçmeden bu mesele üzerinde bir defa daha düşünülmesini istiyelim, diyordu.

Ben adliye sarayının bugünkü vilâyet konağına komşu bir yerde yapılmasını hem his, hem menfaat, hem de istikbal noktasından doğru bulmuyorum.

His noktası:

Seçilen yer eski «Babiâli» dir. «Babiâli» ise eski Osmanlı idaresinin en zayıf, en âciz, en idaresiz zamanlarında o idareye âlem olan bir isimdir. Bu gün o semte verilen ad değiştirildi. Fakat henüz herkesin dilindedir. O yokuşu tırmanan herkes başını çevirince eski binanın binak taşında veya penceresinde elleri ve ayakları tırnak Osmanlı sadrazamlarının hayallerini görür gibi olur. Bu yerlerde Türk Cumhuriyetinin hükümet konağı, Türk Cumhuriyetinin adliye sarayı ne aar? Merkezini İstanbulda değil, Ankarada kuran Türk Cumhuriyeti, en büyük şehrinin hükümet dairelerini neden eski rejimin henüz hatırası silinmiyem semtinde kursun?

Menfaat noktası:

Eski Babiâli şehrin merkez noktası da değildi. Beyoğlu semtinden gelen yolcu tramvaydan Sirkeçide iner, hayli uzun ve yüksek bir yokuşu tırmanmak mecburiyetinde kahr. İstanbul semtinden gelen ise mutlaka Belediyede incek, sonra uzun uzadıya yürüyecektir. Böyle, sapa bir yerde az çok güçle gidilen semt bari aham şahım bir yer olsa!

Arsa mevkii icabı eğri büğrü, inişli çıkışlıdır. Buraya yapılan bir bina ötekinden ya alçak, ya yüksek olur, ikisine, üçüne aynı seviye verilemez. Hepsini birden mehabetle denizden görülecek bir hale getiremez.

İstikbal meselesi:

Topkapı sarayının bazı köşkleri hakiki birer sanat eseridir, derler, fakat bu köşker peşinden hazırlanmış bir programa göre, tesviye edilmiş bir sahada yapılmadıkları için birer bucağa sinmiş bir haldedirler, İstanbula denizden gelen bir seyyah Topkapının evvelâ o garip mutfağ dairelerini görür, parkına girdiği zaman da «saray» denilebilecek binaları nafile yere arar.

Eski devrin şehircilikteki bu kusurunu her sahada görürüz. Vaktile nezaret olan evkaf müdüriyeti dar bir sokakta, polis müdüriyeti eski bir binada, vilâyet konağı eski Babiâlinin enkazı üzerinde, şehri temsil eden belediye ise alçaklı, yüksekli, ihtiyaca göre yapılmış garip bir binanın içindedir.

Bence bu eski kusurları şimdi de temadî ettirmek tehlikesi ile karşı karşıyayız.

İnişli, yokuşlu, eğri büğrü bir arsada yarım milyon sarfederek bir adliye sarayı yapıyoruz. İleride bu arsanın bir köşesine bir vilâyet konağı çıkaracağız. Bütün ecnebilerin uğrak yeri olan polis müdüriyeti gene tesadüfi olarak bulunan bir binada, şehri temsil eden belediye ise büsbütün garip bir köşede kalacak?

Bütün bu binaları şimdiden bir yere toplamak mümkün değil. Kabul ediyorum. Fakat adliye sarayının yapılması münasebetle elimize fırsat geçmiş iken, bütün bunları ileride aynı yere toplamak, bütün bunlara tedricen yapıldıkça yekdiğerinin güzelliklerini arttıracak bir şekil vermek imkânını neden ortadan kaldırmıyoruz?

Şehrin en münasip yeri:

Şimdiden ortaya bir isim atmak istemiyorum, fakat bütün bu söylediklerimi hatırlayarak meydana bir esas koyabiliriz:

Park haline getirilmiş muazzam bir meydan tasavvur ediyorum. Bu meydanın bir köşesinde hükümet sarayı, öteki köşesinde adliye sarayı, ortasında belediye, arka köşelerinde polis müdüriyeti, müteferrik daireler..

Eflâke baş kaldırmış, beş altı kat binalara ihtiyaç görmüyorum, şimdi bütün Avrupalı yapılmaya başlanan iki katlı, geniş, rahat, sağlam, beton binalar gözümün önüne geliyor. Fakat bütün bunlar sadeliklerine rağmen o kadar zarif ki insanı cezbediyor, etrafı saran yeşillikleri ile uzaktan bakını sarıyor..

Bütün bunları şimdi hep birden yapıramayız, fakat yerini hazırlamak, umumî plânını yapmak, işe evvelâ adliye sarayından koyularak alt tarafını gelecek nesillere bırakmak elimizdedir. Bu fırsatı ka-

Üçüncü Dil Kurultayı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kemleler salona yerleştirildiği gibi, hatiplerin söz söyleyeceği yere bir mikrofon yerleştirilmiş ve salonun muhtelif yerlerine de haut parleur'ler konmuştur.

Kurultaya iştirak etmek üzere dün de üç ecnebi profesör gelmiştir. Bunlar Fransız rahiplerinden Hilaire de Baranton, Yunan üniversitesi, kalâsik lisanlar mukayeseli gramer ve Linguistique profesörü Anagnostopulos ve Bulgar millî kütüphanesi Şark Şubesi Müdürü Peter Miyatew'dir. Dün bir muharririmiz bu bilgilerle konuşmuştur.

Rahip Baranton sekseni müteceviz ömrünü Sumer lisanını tetkik etmekle geçirmiş bir âlimdir, demiştir ki:

— Bütün hayatımı Sumer lisanını tetkik etmekle geçirdim ve şâyânı hayret neticeler aldım. Mesâim neticesinde dünyadaki bütün lisanların Sumer dilinden meydana geldiğine kaniim. Sumer dilini elimizdeki Âsûrî eserler vasıtasıyla tetkik ediyoruz. Sumer lûgati isminde bir eserim vardır. Son zamanlarda onu tevsî ederek tekrar neşrediyorum. Türkiyenin dil hareketlerini ve Türkiyede yapılan derin tetkikleri alâka ve takdirle takip ediyorum. 42 sene evvel güzel memleketinize bir kerre daha gelmiş ve uzun müddet o - turmuştum.

Kurultayda koca bir thèse okuyacağım ve zannedersem bu bir çeyrek saati geçmeyecek thèse'de (su) kelimesini ele alarak Sumer lisanından zamanımıza kadar geçirdiği tehavvülleri ve muhtelif lisanlarda aldığı şekilleri tesbit edeceğim. Her halde Türk bilginlerinin tezlerini ve fikirlerini alâka ile karşılayacağım.

Yunan profesörünün sözleri

Yunan bilginlerinden profesör Georges Anagnostopulos ise kendisini o - telinde bulan muharririmizi büyük bir nezakete kabul etmiş ve:

— Memleketinize ilk defa geliyorum, bununla beraber kendimi yabancı hissetmiyorum demiş ve sözüne şöyle devam etmiştir:

Atina üniversitesinin selâmlarını İstanbul üniversitesine getiriyorum. Bu vazifeyi üzerine aldığım için çok bahattırım. Büyük Atatürk'e de hürmet ve tazimlerini arz etmekle mübahiyim.

Türk hükümetine, buradaki meslektaşlarımla görüşmek ve dost bir milletin yüksek kültür hareketlerini takip etmek fırsatını bana verdiği için ayrıca müteşekkirim.

Şartlar aynı olmamakla beraber biz de Yunanistanın dil ve lisan meselesi üzerinde çalışmaktayız. Lisanımızda da ecnebi kelimeler doludur. Lisan üç bin seneden beri çok değiştiği halde imlâsi gene eskisi gibi kalmıştır.

Profesör Yunanistanın tanınmış dil mütehassıslarındandır. Ve Yanya idadisinde okuduğu için Türkçeye de vâkıftır.

Bulgar Bilgininin Beyanâtı

Bulgar millî kütüphanesi Şark şubesi şefi Gospodin Peter Miyatew demiştir ki:

— Eski Bulgarlar Türktür, Slav olan yeni Bulgarlardır. Ben Türkolog olarak yetiştim. Çünkü eski tarih ve lisanımızı öğrenmek istedim, Kurultayda yalnız Bulgar hükümetinin hâr ve samimî selâmlarını söylemek için söz alacağım, Güneş Dil teorisi hakkında hocalarımın ve üstadlarının sözlerini dinlemekle iktifa edeceğim.

Çırmamalı, çocuklarımızı şehircilikte de, zihniyetimizin değiştiğini göstermeliyiz.

Bu tasavvur ettiğim meydan nerededir? Denizden bütün teferrüatle görünmesi şart olduğuna göre haritaya bakınız. Siz de anlarsınız. Fakat bu şartı haiz bir çok yer vardır. İlâve edeyim: Bu yerlerin arasından büyük arsaya ihtiyaç olduğuna göre en mühim, en ucuza tercih edilmelidir ki, bu sayede şehrin cansızca bir muhitine de can gelsin!

Babiâliye gelince..

Eski Babiâliye gelince burası yıkılmalı, mükemmel bir park haline getirilmeli, ortasına da Gazinin heykeli rekedilmelidir, mazi ile atf arasındaki farkı anlatmak üzere..

Biz bu okuyucumuzun düşüncelerine tek kelime ilâvesini dahi lüzumsuz görüyoruz. Ve ümit ediyoruz ki mesele bir defa daha gözden geçirilecektir.

ğim, geç haber aldığım için tez hazırlayamadım.

İstanbulda aynı zamanda Zora gazetesinin de muvakkat bir zaman için muhabirliğini yapacağım. Eski Türk vesikalari üzerinde çalışıyorum. Kütüphanelerimizde siyasi vesikalara doludur. Onları çözmeye uğraşıyorum.

Gospodin Peter Miyatew burada bulunan dil bilginlerinin en gencidir. 30 yaşındadır.

Türkçeyi mükemmel konuşmaktadır. 1932 senesinde İstanbul üniversitesi edebiyat şubesinde talebe olarak bulunmuştur. Almanca, Macarca, Farşça Arapçaya da vâkıftır. Türkçeye Festede başlamıştır ve elyevm misafirimiz bulunan Macar bilginini Neweth'in talebesidir.

Budapeştede Türkoloji tahsilini bitiren profesör Bulgaristanın ilk Türkolog'udur.

Kurultayın Ruznamesi

İstanbul, 23 (A.A.) — Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Üçüncü Dil Kurultayı 24 Ağustos 1936 pazartesi günü saat 14 de Dolmabahçe sarayının ön salonunda açılacaktır.

Birinci günün çalışmaları şu sıra ile yapılacaktır:

- 1 — İstiklâl marşı.
- 2 — Kurum Başkanının açma söylevi.
- 3 — Kurultay Başkanı seçilmesi.
- 4 — Kurultay Başkanının söylevi.
- 5 — Kurultaya iki Başkan ve dört sekreter seçilmesi.
- 6 — Türk tarih Kurumunun söylevi.
- 7 — Kurum Genel Sekreterinin iki yıllık çalışma raporu.
- 8 — Kurultay komisyonlarının seçimi.

Bu çalışmalar tamamlandıktan sonra vakit kalırsa Kurultaya sunulan tezlerin okunmasına başlanacak ve ilk olarak Kurum üyelerinden Eskişehir Saylavı profesör Yusuf Ziya Özer tezini okuyacaktır.

Kurultaya girecekler

İstanbul, 23 (A.A.) — Türk Dil Kurumu Genel sekreterliğinden:

Bugün açılacak olan üçüncü Türk Dil Kurultayının intizamını temin için gelecek arkadaşlardan şu noktalara dikkat nem verilmesini dilerim.

1 — Ellerinde beyaz, penbe, yeşil ve fotoğraflı mavi kart bulunanlar kurultayın toplanacağı ön salona alınacaklardır. Bu salon saat tam 13 de açılacağından geliş saatinin buna göre tanzim edilmesi ve tam on dörtte gelecek arkadaşlardan şu noktalara dikkat nem verilmesini dilerim.

2 — Ellerinde kırmızı kart bulunanlar muayede salonunda radyo ile kurultay müzakerelerini dinleyeceklerdir. Ön salon için verilen kartlara göre şimdiki halde dinleyicilerin bu salona alınmasına imkân görülmemiştir.

3 — Ön salona giren arkadaşlar kartları ile birlikte gönderilen numaralı biletlerle girilen kapının sağ yanındaki dağıtma yerine uğruyarak kendileri için ayrılan zarf ve paketleri almalıdırlar. Dağıtma yerinde numaralar yüzler yüzler ayrılmıştır. Herkes elindeki biletin numarasına göre masalara başvurmalıdır.

4 — Kendilerine ikinci kopye olarak verilen yahut her ne sebeple olsun sa olsun kartları ile birlikte numaralı bilet almamış olan arkadaşların dağıtma yerine gitmiyerek birinci gün toplantının bitmesinden sonra genel sekreterliğe müracaat etmeleri rica olunur.

TAKVİM

AĞUSTOS

Rumî sene 1852	24	Arabî sene 1355
Ağustos 11	Resmî sene 1936	Hızır 111

PAZARTESİ

SABAH		Cem. ahar		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
10	21	8	31	8	31
5	18	3	28		
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	17	9	06	12	—
E.	12	16	08	18	20
Z.	12	16	08	18	20

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan : Kadircan Kafli

Numara : 55

Son Posta'nın tarihi tefrikası

Uzun Veli ilâve etti:

— Hem bu yolculuk can sıkıyor. Kıtık yurduna zahire götürür gibi dosdoğru gidiyoruz. Şöyle sağa sola sapıp da bir tekne aradığımız yok. Başka türlü yapmamız doğru değildi ama, böyle doğruluk ta hoş gitmiyor. Değil mi Reis?

— Buna mı üzülüyorsun? Elbet Cezayirden gene kırk elli gemi ile açılırız. Bu miskince geçen günlerin acısını çıkarırız.

Yalnız üç gemi zaptederek gitmeyi miskinlik sayıyorlardı.

Sağdan soldan tasdik ettiler:

— Öyle olacak... Elbet öyle olacaktır.

Güneş engin ufukta kayboldu ve bir tek kara parçası görünmeyen denizle gök arasına karanlık dolmağa başladı.

Türk kadırgası bütün gece güzel bir rüzgâr altında ara sıra ağır ağır kürek çekerek yoluna devam etti. Provadaki mahmuzun ucunda ve direkte bekleyen gözcüler ancak sekiz on adım ilerisini görebiliyorlardı. Denizde yalnız geminin sivri ve keskin provasının iki tarafından saçılan köpüklerin beyazlığı sezilebiliyordu. Rüzgârın yelken aralarında, iplerde ve cundalarda çıkardığı sesle dalgaların ve denizin sesinden başka gürültü de yoktu.

Gemi böyle kocaman bir beşik gibi sallana sallana giderken insana bir ninni kuruntusunu veren sesleri dinliyerek uyumak Küçük Alinin pek hoşuna gidiyordu. Zaten yarısı da artık sızlamıyordu. Hattâ nerdeyse kapana kaktı.

Buna rağmen gözlerini kapamıyordu. İlyas Reisle arkadaşlarının da kışkasarada ve uyanık olduklarının görüyordu.

Reise daha yakın olmak, onun sözlerini dinlemek, hattâ onun gözleriyle kendi gözlerinin karşılaştığını görmek arzusu onda yalın yalın yanıyordu.

Lâkin aynı zamanda buna cesareti de yoktu.

Çünkü kim olduğunun anlaşılmasından ve gemiden uzaklaştırılmasından korktuğu kadar hiç bir şeyden korkmüyordu.

Sabahın ilk ve sisli aydınlığı başlar başlamaz baş direkteki vardiyanın sesi duyuldu:

— Heee...yyy! Yoldaşlar!... Müjdeleler olsun, Cezayir göründü.

Buna yalnız leventler değil, forsalar bile sevinmişlerdi. Çünkü onlar da bu şehrin limanında istihalete kavuşacaklar, daha iyi yiyecek ve daha bol su bulacaklardı.

Uzun Veli dümenin sapına dayanarak geminin provasına doğru baktı.

Cezayir tam da mahmuzun ucu hizasında görünüyordu:

— Karanlıkta varaydık gene dosdoğru limana girecekmiz. Rotamızı o kadar doğru tutmuşuz.

Diyordu.

Mansur cevap verdi:

— Elbet öyle olacaktı. Buralarını karış karış ezberledik artık...

Yalan değildi.

Karış karış ezberlemişlerdi.

Hem de her karışta bir damla kan, bırakarak...

Cezayire varmak için ancak bin kulaç kadar daha gitmek gerekti.

Kırlı Hasan İlyas Reise döndü:

— Artık yavaşlasak da olur. Vakit pek erken...

Dedi.

— Bana kalırsa daha hızlı gidelim. Yoldaşlar bizi birdenbire limanda bulsunlar...

İlyas Reis kendi fikrini söyledi:

— Bunun ikisi de olur. İyisi mi, bildiğimiz gibi yolumuza devam ederiz. Fakat doğrusunu söylemek lâzım gelirse kimsede yavaşlayacak hal yok. Bizim leventlere baksanıza...

Güvertedeki bütün leventler ayakta

idiler.

Köpeşteye dayanmışlar, iplere tırmanmışlar, baş kasaranın korkulukları arından ayaklarının ucuna basarak yükselmişler ve Cezayire bakıyorlardı.

Hattâ gönüllü kürekcilerle forsalar bile hissolanacak derecede hızlanmışlardı.

Çok geçmeden Adakale cenup burnunu sancağa almışlardı.

Artık sabah aydınlığı biraz çoğalmıştı ve etrafı iyice görmek mümkünüdü.

Türk gemisinin provasında Cezayir tersanesile limanı, onun gerisinde de Divan kapısı ile Hayreddin beyin konağı görünüyordu. Evler sıkışık bir halde kesme taş yığınları gibi yamaca doğru yükseliyor, hisarın dibine kadar devam ediyordu. Şehrin her tarafını kuşatan kalın duvarlar, kuleler, mazgallar ve buralardaki toprak bu zamanda pek heybetli idiler.

İlyas Reis baş direğe Cezayir denizcilerinin meşhur bayrağını çekmişti. Bu kırmızı renkтейdi ve üstünde kılıç çekmiş olan bir kolla bir kuru kafa resmi vardı.

Genç bir levent baş kasaradan kışkasaraya doğru koşarak geldi:

— Reis...

— Ne var?

— Aydın Durmuş selâm topu için emir bekliyor.

— Atsın!..

Levent koşarak uzaklaştı.

Mansur İlyas Reisin omuzunu tuttu:

— İlyas, oraya bak... Adakaleyi göremiyorum ben...

— Ben de göremiyorum. Her halde yanlış yere geldiğimizi söyleyebileceğiz bir babayıt yoktur burada...

Güvertede herkes birbirine soruyordu:

— Adakale ne olmuş?

— Adakale yerinde yok...

— Adakaleyi göremiyorum.

Adanın cenup burnu bir çapanın ağzı gibi Cezayire doğru kıvrılır. Orada güzel bir iç limanı vardır.

Henüz Aydın Durmuş ilk topu ateşlememişti.

Sabahın bu ilk ışıklarında ve derin sessizlik içinde birdenbire gittikçe büyüyen gürültüler duyuldu.

Bunlar, kalabak bir ordunun dağılmasını yahut korkudan toplanmasını anlatıyordu ve Adakalenin cenup burnundaki tümseklerin ardından geliyordu. O tarafa bakanlar bir çok gemi direklerinin uçlarını gördüler.

(Arkası var)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdarəsi İlanları

Muhammen bedeli 27970 lira olan elektrik tel ve kabloları 21/9/936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2097,75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 N.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 140 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. «558»

* *

Muhammen bedeli 10,500 lira olan 300 ton hurda dökme 21/9/936 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 787,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/1936 g. ve 3297 No.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. «557»

* *

İsmi muhammen bedelleri aşağıda yazılı malzeme 5/10/1936 Pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlarda Ankarada İdare binasında ayrı ayrı ve kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler, hizalarında gösterilen muvakkat teminatlar ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/1936 tarih ve 3297 numaralı nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve teklif mektuplarını aynı gün lâstik malzeme için saat 14-30 ve dinamo kayışları için saat 14-45 şe kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşa Tesellüm ve Sevk Şefliğinde ve Ankara Malzeme dairesinde parasız olarak dağıtılmaktadır. (502)

İsmi	Muabmmen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira	Eksiltme saati
Muhtelif cins lâstik malzeme.	23500	1762.50	15 - 30
Muhtelif eb'atta 4310 metre bezli kauçuktan mamül vagon dinamo kayışı.	13116	983.70	15 - 45

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Teminatı	Kıymeti muhammensesi
Lira K.	Lira K.
İmrahor mahallesinde Alipaşa sokakında 7 sayılı evin tamamı.	63 42 845 60

Yukarıda mevki ve numarası yazılı vakfa ait ev 750 lirada pazarlıkla talibi üzerinde olup 27/8/936 perşembe günü saat on beşte ihalesi yapılacağından fazlasile talip olanları Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (631)

Hikâye

Ölenler ve yaşayanlar

Yazan: Ragıp Şevki

Bir bomba geldi ve yanında ayakta duran arkadaşının yan vücudunu götürdü. Kendini toprağa attığı zaman korkudan ve dehşetten öleceğini sanıyordu. Önü, arkası, sağ, solu mütemadiyen bir toprak yığını halinde gökyüzüne doğru uçuyordu. Ölmek, yok olmak, parçalanmak, uçmak... Bütün bunlara rağmen yattığı yerde doğruldu, omuzuna asılı duran torbadan bir bomba alarak bütün kuvvetile, karşıdaki siperlere savurdu.

Tanklar, gittikçe korkunçlaşan iri devler gibi, büyüyerek yaklaşıyordu. Bir bomba daha savurunca, tanklardan birinin altındaki toprak havaya uçtu ve korkunç dev yana doğru devrildi, hareketsiz kaldı.

Gözü bir şey görmüyordu. Mütemadiyen koşuyor, mütemadiyen bağırıyor, mütemadiyen sağ elini torbasına sokarak alabildiğine savuruyordu.

Nihayet torbasında bomba bulamayınca, silâhını kaptı ve bu defa, ateşin, dumanın en çok yükseldiği tarafa doğru koştu.

Bir aralık omuzunda bir acı hissederek durdu ve elini omuzuna yapıştırdı. Avucunu ıslanınca, gözleri birdenbire büyüdü: Ölümlü...

Başını gökyüzüne kaldırdı. Hava gittikçe kararıyordu. Ayaklarında bir yorgunluk hissetti ve silâhına dayanarak yavaş yavaş yere diz çöktü. Başındaki demir miğfer bile düşmüştü. Altüst olan toprak, birbirine karışan siperler, ötede beride yatan askerler arasında, ölümün acısını yeniden duydu. Eli omuzuna yapışmış gibiydi. Parmakları kandan görünmüyordu. Ağır ağır elini çektiği zaman, kan yenden, daha taze, daha kızıl bir renkle yarasından fışkırdı. Gözlerinin karardığını hissedince, silâhını bıraktı ve bir eli üzerinde toprağa abanarak uzandı ve gözlerini kapadı.

*

Halbuki bir daha gözlerini açamıyacağını sanıyordu. Göz kapakları kalkınca gökyüzünde, küçük birer şarapnel halinde uçan yıldızları gördü. Gece bütün sessizliği ile devam ediyordu. Cepheler sustu. Arasında tâ uzaklardan, bir trampet sesi geliyordu. Bu güzel kızların, ne o, ağıstos böcekleri ile sızlıyan ıssızlığı, ne de taze ot, yanık toprak kokusu vardı.

Sağ eli üzerinde uzanmak istedi. Müt his bir acı ile yeniden yattı. Kan omuzunda büyük bir pıhtı halinde birikmişti.

Bu defa sol eli üstünde doğruldu. Gözlerini kırıştırarak ileriye doğru baktı.

Bir ses:

— Ahhhh! Su!... diye inliyordu.

Ayağa kalkarken, bir bulut arkasına gizlenen ay, birdenbire sıyrıldı. Yürürken artık bastığı yeri görüyordu. Fakat henüz on adım atmadan ayaklarının altından korkunç bir çığlık duydu ve silkindi.

Gözleri yalnız, bir şey görebildi: Gök yüzüne doğru dikilmiş bir çift siyah göz. Hayır, bu çığlığı, bu ölü basmamıştı.

Sağına dönünce, bir kolu üstüne kaplanmış, kıvranan bir adam gördü. İlgildi ve dinledi: Toprağı bile ürperen bir diş gıcirttı...

Hâki elbisesinden onun, kendi cephesinin adamı olduğunu anlamıştı.

Yavaşça uzanarak zabıtın başını çevirdi. Gözleri yaş doluydu:

— Yaran nereden arkadaş?.. dedi.

Zabıt, yüzüne bakmadan:

— Her yerimden!.. dedi. Hâlâ ölemedim!..

Uzaktan, düşman cephesinden, boğuk, muttarit, devamlı bir trampet gürültüsü geliyordu. İleriden yaralı bir ses:

— Ahhh!.. Su!.. Su!.. diye inliyordu.

Başını gökyüzüne kaldıran yaralı zabıt, dişlerini gıcırdatarak:

— Sen de... Bizdensin arkadaş... dedi. Elini ceketimin iç cebine sok! Orada... Bir cüzdan bulacaksın. Onu al... Senden istediğim... Bir tek şey... var. Sağ kalır da payitahta dönersen... Cüzdanda bulacağın adrese gidip...

Yaralı zabıt birdenbire:

— Ah, ölüyorum, ölüyorum! diye inledi. Sonra sağa doğru dönerken keskin bir çığlık kopardı ve toprağa doğru kapandı.

Her şey, niçin bu kadar çabuk susar?..

Zabıtın başını çevirdiği zaman onun

üst dişlerle alt dudaklarını parçalarcasınınsırdığını, ince bir kanın yüzüne doğru akıştığını gördü. Gözleri tıpkı, manken gözleri gibi donuk ve sâbittti.

*

Hastane koridorlarında durmadan geçen sedyeler, ameliyat odasından sonra ya koğuşlara getiriliyor, yahut ta derin bir sükût içinde aşağıya indiriliyordu.

İkide birde kopan çığlıklar arasında kaşın gür sesli doktorun avazları işitiliyordu. — Haydi, haydi! Asker bağırma!.. Susun bel..

Gece olunca bütün lâmbalar yandı. Koğuşlar, arasına işitilen iniltiyle derin, nihayetsiz bir sükûta vardı.

Bütün gece, ovada, kolu üstünde ölen genç zabıtın cüzdanında bulduğu mektupları okudu. Küçükük, ince bir genç kız elinden çıkan bu mektuplarda, aşk, ne güzeldi, ne güzeldi... Yarabbi, belki Allah, her şeyi kötü yarattı, fakat bir tek şey, aşk her şeyden güzel, her şeyden üstündü yalı..

Mektupları bitirince resme yeniden baktı: Sarı saçları şakaklarına doğru yayılmış, gözlerinin içi gülen, dudaklarının çizgisi istek ve aşkla bükülen genç bir kız..

Başını yastığa bıraktı ve yarın taburcu olacağını düşündü.

*

Payitahtta her şey bıraktığı gibi duruyor.. Cephe ile bu şehir arasında hiç bir benzeş yok. Sokaklar gene neşeli insanlarla dolu... Sesler, çığlıklar, kahkahalar hiç değişmemiş.. Kadınlar belki de bırakıldığından daha çok güzelleşmişler...

Tramvaydan inince, elindeki adrese bakarak bir sokağa saptı ve bir apartman kapısında durdu. Birbiri ardısıra gelen dört otomobil de onun durduğu kapıda durdular.

Kadın, erkekli bir katile, büyük bir neşe ile içeriye girdi.

Genç adam, elindeki adres ve isimle üçüncü kata çıkınca şaşırıldı:

Dairenin kapısı ardına kadar açıldı, içeride derin bir sükût vardı. Bir şey sormadan şaşkın ve perişan yürüdü.

Herkes, bütün bu şık erkekler ve güzel kadınlar yalnız bir şey ile meşguldüler: Hepsî karşı köşede ayakta duran beyaz elbiseli gelin ile, si-

yah elbiseli damada bakıyordu. Beyaz saçlı bir adam, elini kolunu sallıyarak konuşuyordu:

— Kızımın bahtiyarlığı, belki sizi alâkadar etmez. Fakat ben o kadar bahtiyarım ki, kızıma bir koca yerine, güzel bir oyuncak vermişim gibi, sevinç duyuyorum!

Etraftan kahkahalar koptu.

Bu kısa merasim bitince genç gelin, bütün ihtiyakile, siyah elbiseli adamın koluna girdi ve ağır ağır kapıya doğru yürüdüler. Genç askerın yanından geçerlerken genç kız, sıcak, bayıltıcı bir sesle:

— Seni.. Yalnız seni.. Çok!.. diyordu.

Genç asker, cebinden resmi çıkararak baktı: O... Tâ kendisi.. Zaten beyaz saçlı adam da aynı ismi söylemişti.

Ayaklarına kramp girmiş gibi birdenbire yürüyemedi. Elile kapı pervazına tutundu, sonra ağır ağır hareket ederek koridoru geçti, kapıdan çıktı, merdivenleri indi ve sokağa düşer gibi, kaldırıma atıldı.

Hava... Hava... Biraz hava... Boğulacaktı. İçinde sanki bir insan vardı. Bir insan... Öldürülmüş bir insan... Bütün ağırlığı ile göğsüne doğru çullaniyor.. İçinden çıkmak, fırlamak, haykırmak, bağırarak, inlemek isteyen bir insan...

Bu insan cephede kolları arasında ölen zabite mi? Hayır... Kim?... Bu ölen zabıt için duyduğu vicdan azabı, nefret, kin ve ızdırıp bir insan ağırlığı halinde mi içine girdi? Hayır.. Niçin bu kadar çok kalbi acıyor? Niçin bu kadar çok acı duyuyor?... Cadedey çıkıp ta, bir bahçeye oturduğu zaman birdenbire bu, kendisini boğan insanın kim olduğunu buldu:

— Bahtiyar olmak için ölmek lâzım geliyordu, dedi. Ben anlamadım, bilmedim bu genç kıızı sevmişim... Şimdi beni boğmak isteyen, benden başkası değil!..

Cebinden çıkardığı mektuplarla, o sarı saçlı genç kızın resmini bir kızıla vakti kül etti.

Yarınki nushamızda :

Yo-ho-no-lo

Çeviren: Faik Bercmen

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 49

Fenerin yağı çoktan bitmiş; her taraf zifiri bir karanlık kesilmişti.

Gâvur Mehmet; bu korkunç zulmetler arasında, meçhul bir âkibete karşı yürüyecek olan kafiyeyle idare etmek vazifesini deruhde etmişti.

— Hüsnü bey!.. Sen, belimdeki kuşağı sıkı sıkı tut. Sakın bırakma... Sahlî!.. Sen de Kerim efendi ile beraber, şu kart domuzu kolla. Birbirimizden, mümkün olduğu kadar ayrılmıyalım.

Kesilen demir çubukların arasından el yordamile geçmişler; kafiyeyle düzmüşlerdi.

Mümkün olduğu kadar gürültü çıkarmadan yürümeye başlamışlardı. Hiç bir şey görmeden, nereye gittiklerini bilmeden, ağır ağır ilerliyorlardı.

Aradan dakikalar geçmişti. Fakat, halâs ümidi verecek en küçük bir âlâmet bile zühur etmemişti. Hepsî de, kahredici bir şüphenin altında ezilmektedirlerdi.

Birdenbire, Gâvur Mehmedin sesi, başlarının üstündeki kemerde aksetmişti:

— Arkadaşlar!.. Dikkat ediyor musunuz. Hava değişti. Yüzüme bir serinlik çarpıyor.

Ötekiler, yirmi dört saatten fazla bu soğuk ve müteaffin su içinde buldukları halde; alınları, sıkıntıdan buram buram terlemekte idi. Onun için, Gâvur Mehmedin hissettiği serinliği farkedememişler; bu sözlere cevap da vermemişlerdi.

Bir müddet, yine sükût ile geçmişti. Bu sefer Gâvur Mehmedin sesi, daha kuvvetle yükselmişti.

— Arkadaşlar.. müjde!..

— Ne var, Mehmet?..

— Bakın!.. Karşıda bir ışık parlıyor.

Bütün gözler, ileri çevrilmişti... Birdenbire, hiç kimse bir şey görememişti. Fakat bir kaç saniye geçtikten sonra, Hasan efendinin sevinç dolu sesi yükselmişti:

— Evet.. evet... Karşıda.. ta, karşıda... Parlayıp, sönüyor...

Hasan efendi, sözünü bitirmeden, Gâvur Mehmet ilâve etmişti:

— Eh.. artık kurtulduk, demektir... Ayaklarımız yere değiyor.

Gâvur Mehmedin bu sözlerini, Deli Kerim ile Eşekçi Salih de te'yid etmişlerdi:

— Bizim ayaklarımız da yere değdi.

— Artık yürüyelim.

Gâvur Mehmet, şiddetle itiraz etti:

— Hayır.. Hayır... Yürümekte devam.

— Niçin, canım.

— Önümüzde, bir kuyu olmak ihtimali var.

— Bu da doğru!.. Bu kadar gizli tertibat yapanlar, vaktile belki bunu da düşünmüşlerdir.

Yürümekte devam ediyorlardı. Karşılarında, âdetâ bir kavîs dahilinde bir takım ışıklar kıvılcımlanıyordu. Gâvur Mehmet:

— İştî!.. Deliğin ağzına geldik... Karşı sahilin aydınlıkları görünüyor. Galiba, Tersanenin karşısına çıkacağız.

Diye söyleniyordu.

Eşekçi Salih, birdenbire, yere basmış, ayağa kalkmıştı.

— Göğsüm, yere dokunuyor. Artık, yürümek mümkün değil, diye bağırıştı.

Az kalsın, sevinçlerinden çıldıracaklardı.

Yol, daralmış ve alçalmıştı. Artık, iki büklüm yürüyorlardı. Önde giden Gâvur Mehmet, birdenbire:

— Ooh!..

Diye bağırıldı. Ve kendini, delikten dışarı attı. Bir dakika sonra, sahilde, bir kayıkhanenin harap temellerinin dibinde sıralanmışlardı. Sevinçlerinden hiç bir şey söylemeye muktedir olamıyarak, geniş geniş nefes alıyorlardı.

Semada parlayan yıldızlara bakıyorlardı.

Budala Hırvat, âdetâ homurdanır gibi:

— Ehh.. Kalın sağlıcakla... Dedikten sonra, kayıkhanenin yanındaki dar yoldan yürümeye başlamıştı.

Fakat Gâvur Mehmet, bir anda üstüne atılmış; ensesinden yakalamıştı:

— Nereye, dostum?..

— Nereye olacak?.. Arkadaşların yanına.

— İyi amma.. Artık sen bizimle arkadaş oldun. Senin o doksan dokuz aız gelse de, seni bizden ayıramaz.

— Yok, be canım?

Hırvat, fazla bir şey söylemeye muvaffak olamamıştı. Eşekçi Salih'in de yardımı ile belinden kuşağı çıkarılmış; kolları sımsıkı arkasına bağlanmıştı.

— E.. Şimdi ne yapacağız?..

Hüsnü Beyin bu suali üzerine, dört zabıta memurunun arasında bir müzakere başlamıştı.

Gâvur Mehmet, fikrini şöylece izah etmişti.

— Şimdiii.. Bu herifler bizi o suyun içine atarak boğduklarını zannediyorlar... Biz, onların bu kanaatlerini hiç bozmamalıyız. Onun için de mümkün olduğu kadar onların gözlerine görünmemeye çalışmalıyız.

— Nasıl?..

— Bana kalırsa.. Derhal birbirimizden ayrılalım. Siz doğruca evlerinize gidin. Birer hastalık bahane ederek bir müddet sokağa çıkmayın, hattâ arkadaşların gözlerine bile görünmeyin.

Deli Kerim itiraz etti:

— Bu kadar ihtiyata ne lüzum var, Mehmet?..

— Hem de çok lüzum var; Kerim Efendi... Bu herifler, hinoğlu hindir. İhtimalki, şüphelenirler. Bizi suya yuvarladıkları deliği açıp bakarak ölüp ölmediğinizi tetkik ederler. Bizi orada göremeyince de, tetkikata girerler. Eğer sağ olduğumuzu anlarılarsa, çok fena olur. Derhal izlerini kaybederler..

(Arkast var)

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasî tefrikası :

Mizancı Murat Beyle İttihat ve Terakki Cemiyeti âzaları arasında Pinto hanında avukat Mustafa Beha Beyin yazıhanesinde bir toplantı yapılmış, uzun müzakere ve münakaşalardan sonra arada bir itilâf husule getirilmişti. Fakat ...

Avam, (taassub) u seviyordu. Hattâ, taassubu himaye edenleri, daha çok seviyordu.

Yarım münevverler, (hürriyet) ile beraber, bir anda asırların kökleşmiş âdet, ve an'anelerini yıkmak ve devirmek istiyorlardı.

İki zihniyet çarpışmaya başlamıştı. Fakat bu çarpışma, henüz aleniye varmamıştı.

(Lider) olmayı kuranlar, derhal bu cereyanlardan istifade etmek istemişlerdi. Cemiyet, yarım münevverlerin başlarına geçtiği gibi; diğer bazı (baş olmak) isteyenler de, diğer zümreleri paylaşmışlardı.

Bu meyanda; Murat beyin kismetine, (ulemâ) denilen zümre ile, bu zümrenin izine basan bir kitle isabet etmişti. (Mizan) gazetesi, bu kitlenin nabzına göre şerbet vermeye başlamış; bunda da çarçabuk mühim bir muvaffakiyet göstermişti.

Murat beyin bu muvaffakiyeti, tabiidir ki, cemiyete büyük bir telâş vermişti. Çünkü Murat beyin açtığı bayrak altına toplananlar, ihmal edilecek bir kuvvet değildi. Nitekim, o aralık Murat beyin şeyhislâm Cemaleddin efendi aleyhine yürümesi üzerine derhal sohta gürûhu arasında bir hareket başgöstermiş; şeyhislâmın vaziyeti, nâzik bir şekle girmişti. Hattâ, o esnada birdenbire sivrilen (Kara Kemal bey) in Beyazıt medresesinin avlusunda sarıklılara karşı söylediği tehditkâr nutuk imdada yetişmeseydi, Cemaleddin efendinin mühim bir tehlike geçirmesi muhtemeldi.

Cemiyet; uzun uzadıya düşündükten sonra, Murat beyi mevkiinden düşürmek için kurnazca bir karar vermişti. Bu karar mucibince, Murat beyle

muvakkat bir itilâf aktedilecekti. Ve bu itilâf dolayısıyla de, (Mizan) in neşriyatında bir tehavvül vukua getirilecekti... Murat bey neşriyatını cemiyetin istediği şekle tehavvül eder etmez, tabiidir ki mevkiinden sukut eylicecekti.

Bu karar mucibince, Murat beye bir mektup gönderilmiş; (Pinto Hanı) nında, avukat Mustafa Baha beyin yazıhanesine davet edilmişti.

Murat bey büyük bir hüsnü niyet göstermiş; kendisi de cemiyet ile itilâfa mütemayil olduğu için bu davete icabet etmişti.

Cemiyet erkânından on zâtin iştirâk ettiği bu mülâkatta uzun uzadıya bir takım müzakere ve münakaşalar geçtikten sonra, bir çok noktalarda, arada bir itilâf husule gelmişti. Ancaaaaak, bahis (Mizan) in neşriyatına gelince, burada mesele pürüzlenmişti.

Murat beyin naklettiğine göre, Manyasî zâde Refik bey merhum ile kendi arasında şöyle bir muhavere geçmişti:

— Aynen —

Manyasî zâde Refik bey — Beyefendi!.. Bir kelime, daha... Siz bundan sonra, (Mizan) in mündericatinı biraz tâdil edeceksiniz, değil mi?..

Murat bey — Tabii, değil mi ya?.. Cemiyet ile temasta bulunacağım için, ânın mükerreratına tevfiği mündericatin edileceği derkârdır.

— Ben, yalnız siyasî mesleğe hasren bunu söyleyiyorum... Bazı efkâr taassubkârâneyi tahrik yolunda olan mündericatin tâdili, demek istiyorum.

— (Taaccuple) Ne gibi?..

— (İslâmiyet) ve (Hilâfet) kelimelerini, (Mizan) da çok kullanıyorsunuz. Artık bu gibi köhne şeyler ile

meşrutiyet binasının inşa olunamıyacağını siz de bilirsiniz. Hem de siz, tarih muallimi şifatile bunu herkesten iyi bilirsiniz.

Murat bey, sesini yükseltiyor; (bütün hâzirun) un işitebilecekleri surette şu uzun cevabı veriyor:

— Nâzik bir meseledir. Can naktasıdır. Bütün dikkatinizi isterim.... Siyasî nazariyelerim o rütbe ileri varmıştır ki.. eğer.. meselâ.. Belçikaya, İngiltereye, İsviçreye tatbik olunmak üzere bir kanunu esasî lâiyhası kaleme alsam.. o lâiyhayı sizde mütalea buyursanız.. nazariyelerin yeniliği ve cür'eti itibarile belki siz bile tevahhuş ederiniz. Çok ifratkârâne ileriyeye vardığıma hükmederiniz... Çünkü ben, (sosyalist evolvüsyonist) im. Burası, bir kere belleyiniz... Memleketimiz; Belçika ve İsviçre değildir. Türkiyedir. Kanunu esasımız, başta Arnavutluk olarak Rumeliye, Anadoluya, bilhassa Kürdistan ve Arabistana tatbik olunacaktır... Şu tâdat ettiğim kit'alara tatbik olunacak kanunu esasiler olsun.. başta tedâbiri mülkiye bulunsun.. ancak bir şart ile müsmir olur. O dahi, (İslâmiyet) ve (Hilâfet) cihetlerine ait olan hissiyatı milliyeyi okşamaktır. O hissiyatı okşamayan her bir tedbir ve teşebbüs, akim kalır. Devrâ yerine, milletin derdini teşdit edecek yeni bir gâile halini alır... Bu halde, buyurduğunuz vechile (Mizan) in lisanını tebdil etmeyi, vatana ihanet addederim. İhanet olacağı için, kat'iyyen yapamam... Bunun, itilâfına mâni olacağını me'mûl edemem. Lâkin, mâni olacağını, farzedelim.. ihtilâfta bulunalım.. birbirimize kurşun yağdıralım; böyle bir halde size nasihatim olsun, ki (Mizan) için lâyük görmediğiniz o okşayıcı lisanıdan sakın ayrılmayınız. Ayrırsanız, mağlûp olacağınız muhakkaktır... Cemiyete mensup gazetelerde, (Kanunu esasımız, parlak süngülere müstenittir) gibi vahim cümleler görüyorum. Süngülere, ancak istibdat istinat edebilir.

Diyor.. ve bu sözlere, yine aynı mealde fikir ve cümlelerle devam ediyor. Ve Murat beyin bu sözleri, bazı muhatapları tarafından istihza ile karşılanıyor; ve bu istihzalar da, gazete sütunlarına geçiyor.

Murat Beyin bizzat naklettiği bu hâdis ve muhavereyi ret ve tekzip fikrinde değiliz. Ancak şu var ki; hakikati ararken bir de karşı tarafı dinlemek mecburiyetindeyiz.

O tarihte cemiyetin en mühim erkânından olan - ve bilhassa bu hâdis ve muhavere içinde bulunan - avukat Mustafa Baha Bey de bu mesele, ve bilhassa bu muhavereyi başka türlü naklediyor.

(Arkast var)

Bir otomobil kazası

Eminönü Şemseddin Molla Gürânî caddesinde 57 sayılı evde oturan Habibin, 2 yaşında küçük oğlu Remzi annesile birlikte Vefa caddesinden geçerken şoför Ahmedin idaresinde bulunan 2199 numaralı otomobilin sademesine maruz kalarak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Şoför Ahmet derhal yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Tiyatroda kavgâ

Kısıklı Namazgâh sokak 4 numaralı evde oturan 331 doğumlu Ahmet ile arkadaşları Bulgurluda Melek Sima sokağında oturan 332 doğumlu Kemal Çamlıca tiyatrosunda kavgaya tutuşmuşlar, Kemal cebinden çıkardığı sustalı çakı ile arkadaşları Ahmedî kolundan yaralanmıştır. Suçlu derhal yakalanmıştır.

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

HAYRETİN
ÇİZER

Siz de
İş
Bankasından

Bir kumbara
alınız.
Gelecek sene
bu tarihte
birikmiş
bir çok
paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR

Boğaziçi Lisesi Direktörlüğünden:

Orta ve Lise son sınıfların bütünleme ve engel sınavlarına 2 Eylül ve diğer sınıfların 21 Eylül ve Olgunluk sınavlarına 18 Eylülde başlanacaktır. Alâkadarların programı öğrenmek üzere mektebe müracaatları.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

5288 Kilo 70 lik çivi
2382 » 60 lk »
4143 » 50 lik »

Şartnamesi mucibince.

Yukarıda eb'at ve miktarı yazılı çivi 26/VIII/ 1936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır.

İsteklilerin şartnamelerini görmek üzere ve her gün, ve pazarlık için de tayin olunur gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesi müdürlüğündeki Alım Komisyonuna müracaatları. (238)

★ ★

26.000 Kilo Toz paket kolası
16.000 » » makine kolası

Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme şartnamesi mucibince 8/IX/1936 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameleri görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonuna müracaatları. (448)

İstanbul Gümrükleri Satış İşleri Müdürlüğünden:

1143 kilo Alkol metalik, 160 K. Kamçı başı ipek, 657 K. pirinç noru, 1257 K. Reçine yağı, 19266 K. ateş boyası, 1320 K. hırdavat eşyası, 3713 K. lastik eşya, 1320 K. müstamel eşya, 655 K. pirinç cilalı demir düy, 193 K. ağaç düğme, 19798 K. hurda demir eşya, 204 K. asit-laktik, 283 K. gramofon yayı, 740 K. pamuk mensucat, 296 K. şeker, 794 K. sülfür dö baryum, 3668 K. ham bütümen, 118 K. telsiz telefon alata, 80 K. pamuk ipliği, 139 K. boyalı demir kapsül ve fermejop, 326 K. fasetalı ayna camı, 134 K. radyo makinesi ve aksanı, 131 K. ipek ipliği, 673 K. demir soba, 180 K. lastik boru, 143 K. kesilmiş yazı kağıdının satış ilânları münakasa gazetesi 21/8/936 günü nüshasıdır. Satışlar İstanbul Gümrük binasındaki satış salonunda yapılır? Aynı günlerde küçük satışlarda bulunduğunu ve hususi şartnamemiz salon kapısındaki levhada asılı olduğu ilân olunur. (500)

KINOPRİN kareleri HER YERDE 7/2 KURUŞ
BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLAÇTIR

Türkiye Cumhuriyeti Uyuşturucu Maddeler İnhisarından:

1. — 935 Senesi mahsulünden idaremiz depolarına mevdu olup olbaptaki karar mucibince mübayaası yapılmakta olan drogist afyonlarının tahlil ve teslim muamelesini ikmal ederek bedelini tahsil etmemiş olanların 1/9/336 Salı günü akşamına kadar İdaremize müracaatla muamelelerini intaç etmeleri ve paralarını almaları lüzumu ilân olunur.

2. — İhracatımıza iştirak etmek üzere muvafakatname imzayarak 934 ve daha evvelki seneler mahsulü drogist afyonlarını manipüle ettirenlerin 1/9/1936 Salı günü akşamına kadar İdaremize müracaatla bittahlil tesbit edilen morfin dereceleri hakkında mutabık kalmaları lâzımdır. Aksi halde re'sen tahakkuk ettirilecek hesapları üzerinden makbuzları tanzim edilecektir. "611,"

İstanbul defterdarlığından:

		Lira K.
Kadıköy	: Caferaga mahallesi Moda caddesi eski 127, 127 mükerrer, yeni 175, 177 sayılı dükkânın 24,75/576 hissesi.	116
Feriköy	: Birinci kısım Eşref efendi sokağı eski 24/5 sayılı arsanın tamamı.	600 25
Kadıköy	: Caferaga Moda caddesi eski 39, yeni 23 sayılı arsanın 7/36 payı	1500
Beyazıt	: Mahallesi Küpçüler çıkmazı yeni 5 sayılı arsanın tamamı.	362 50
Samatya	: Sancaktar Hayreddin mahallesi Demirci Oskıyan sokağı eski 52, yeni 40 evin tamamı.	1000
Üsküdar	: Pazarbaşı Karamanlı sokağı eski 72, yeni 74 sayılı evin 4/18 payı.	161
Ortaköy	: Kabalak sokak eski 16 sayılı arsanın tamamı.	442
Beyoğlu	: Hüseyinağa mahallesi Feridiye sokağı eski 63, 63 mükerrer, yeni 81, 83 sayılı iki evin 3/8 payları.	1875
Beyoğlu	: Hüseyinağa mahallesi Cambaz sokak eski 5, yeni 9 sayılı evin 3/8 payı.	356 25
Feriköy	: Rum kilisesi arka sokağı eski 39 sayılı arsanın tamamı.	310
Kasımpaşada	: Sururi Mehmet efendi mahallesinin Mevlevihane caddesi eski 54 mükerrer 44 metre ve 81 desimetre murabbaı arsanın tamamı.	44 81
Kadıköy	: Caferaga mahallesi Duvardibi sokağı eski 44, yeni 11 sayılı 46 metre murabbaı arsanın tamamı.	230
Feriköy	: Birinci kısım Feri caddesi eski 74, yeni 120 sayılı 103 metre ve 50 desimetre murabbaı arsanın tamamı.	155 25
Üsküdar	: Selâmi Ali mahallesi Kabristan sokağı eski 20, yeni 14 sayılı ev ve dükkânın 1/6 payı.	140
Fener	: Balat Karabaş mahallesi İşkembeci ve Mahkemealtı sokakları eski 38, 40, yeni 7, 26 sayılı dükkân ve ev ile yüzü olmayan bir kıt'a arsanın yarı payı.	800

Yukarıda yazılı mallar 4/9/936 cuma günü saat On Dörtte Peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahil ve yüzde beş faizli hazine tahvilleri de kabul olunur. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak Milli Emlâk idaresinde müteşekki l satış komisyonuna müracaatları. (M.) (513)

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 54 lira Fener Balat caddesinde 41 No. lı kale burcu teslim tarihinden itibaren 37 veya 38-39 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekliler 405 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubule beraber 25 ağustos 936 salı günü saat 14 de daimi encümeninde bulunmalıdır. B. (251)

★ ★

Ölçü sahiplerinin nazarı dikkatlerine:

İstanbul Belediyesinin 936 senesine aid ölçülerin muayenesi 31 / Ağustos akşamı sona erecektir. Müddeti içinde ayar memurluklarında ölçülerini muayene ettirip damgalattırılmayanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı tekrar ilân olunur. "B." "612,"

Türk Hava Kurumu satınalma Komisyonundan:

1937 Yılbaşı Piyangosu için 150,000 el, 10,000 duvar plânı ile 10,000 resimli afiş bastırılacaktır.

Açık eksiltme ile 27/8/936 Perşembe günü münakasası saat 15 de yapılacaktır. İstekli olanların şartnamesini görmek üzere Piyango Direktörlüğü muhasebesine müracaatları. «514»

KANZUK

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu (104) No. Telefon: 22398
Tel. Kandilli 38 - Beylerbeyi 48

Kadıköy

Süreyya bahçesinde
Halk Opereti
Bu akşam 21,45 da
ŞİRİN TEYZE
Operet 2 perde
2 tablo

Sıcaklardan şikâyet etmeyin

"Frigidaire"

Sıcak ve bunaltıcı günlerin dostudur.

Evinizde ona yer ayırmalısınız

FRIGIDAIRE

Yuvanıza sıhhat, neşe, serinlik ve hayat getirir.

FRIGIDAIRE siz geçen yaz günlerinizin ne kadar neşesiz olduğunu ona sahip olduktan sonra anlayacaksınız.

BOURLA BİRADERLER
ve Sürekâsı

Galata: Hezaren caddesi - Beyoğlu İstiklâl caddesi, Ankara: Bankalar caddesi - İzmir Gazi bulvarı ve SATİE'nin bütün şubelerinde

Eski FEYZİATI

Yatılı **BOĞAZIÇI LİSELERİ** Yatsız

Kızlar ve erkekler için ayrı bülüklerde Ana, İlk, Orta ve Lise sınıfları Kayıtlar başlamıştır. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Kayıt ve tafsilât için hergün mektebe ve yalnız tafsilât almak için Yeni postane arkasında Basiret hanında Özyol idarehanesine müracaat edilebilir.

Arnavutköy, Tramvay caddesi Çiftsaraylar. Telefon: 36.210

Laypçig Sonbahar Panayırı

30 Ağustos 1936 dan 3 Eylül 1936 ya kadar devam eden

Numune Panayırı ile Yapı Panayırına

sizi saygılarımızla davet ederiz.

Malûmat almak için

Türkiye fahri mümessili: Mühendis H. Zeckser

İSTANBUL - GALATA

Ahen ve Münih Hami müessesesine müracaat ediniz.

Beyoğlunda Kabristan sokağında

BAYAS ve PSALTİ

Ticarethanesini ziyaret etmeden

MOBİLYANIZI

almayınız. Telefon: 41424

Muzadı taaffün ve deriyi takviye hassalarına malikiyeti Krem Pertevin bugünkü şöhret ve şümülünün bariz delilidir.

FENNİ SÜNNETÇİ EMİN FİDAN

Beşiktaş Erip apartmanı
Telefon: Kabine 44395 ve 40621

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIĞIL

S. Ragıp EMEÇ

H. Lâfâ DÖRDÜNCÜ

K. Yusuf SERTEL

İZMİR FUARINI ziyaret etmek isteyenlere:

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

Beynelmül İzmir Fuarının açılma resmi münasebetle sergiyi ziyaret etmek isteyenlere kolaylık olmak üzere 31 ağustos 1936 Pazartesi günü saat 15 de İZMİR vapuru İstanbuldan kalkarak doğru İzmir'e gidecek ve Fuarın açık bulunduğu müddetçe İzmirde ziyaretçilerin ikametlerine tahsis edilecektir.

Vapurda kalacakların ehven bir surette her türlü istirahatleri düşünülmüş ve geminin kara ile doğru irtibatı temin edilmiştir. Vapurda yatmak ve yemek isteyenler fiyatlar hakkında İstanbul Acentalığımızdan izahat alabilirler.

Bu münasebetle İzmirde gidip te bir kaç gün kalarak dönmek isteyenlere kolaylık olmak üzere ağustosun 29 uncu Cumartesi günü İstanbuldan kalkacak olan İzmir Sür'at postasının 31 ağustos 1936 Pazartesi günü yapacağı avdet seferi bir defaya mahsus olmak üzere Eylülün 3 üncü Perşembe günü saat 16 ya tehir edilmiştir.

Fuarı ziyaret etmek isteyenlerin bu kolaylıklardan istifade etmeleri ilân olunur. «627»

REVUE saatları terakkiyatı fenniyeinin en son icadlarıyla mücehhezdir.

REVUE

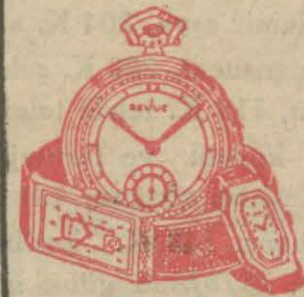
saatinin bugünkü tekâmül halli

80 senelik tecrübe neticesidir.

Modeller en son ve zarif şekildedir.

REVUE saatları tanınmış saatçılarda

satılmaktadır.

Umumî deposu: İstanbul Bahçekapı, Taş Han, Birinci kat 19. Telefon 21354

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin En birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

T. H. K. Satınalma Komisyonundan:

937 senesi için 30,000 takvim bastırılacaktır. 24/8/1936 Pazartesi günü saat 15 de açık eskiltme ile münakasası yapılacağından istekli olanların şartnamesini görmek üzere Piyango Direktörlüğü muhasebesine müracaatları. «470»

TUZLA

İÇMELERİ

İçme trenlerinin vapurları köprüden 6,25 - 7,40 - 8,40 - 9,05 - 11 - 13,15 - 15,10 - 15,50 dir.

Sihhi

ULUDAĞ

gazozlarını tercih ediniz. Birinci nevi maddelerle imal edilmiştir. Kapsüllerine dikkat ediniz.